КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 238 (7378). • 13 декабрь, 1980 йил • ШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР РАҲБАР АРБОБЛАРИНИНГ 1980 ЙИЛ 5 ДЕКАБРЬ КУНИ МОСКВАДА БЎЛИБ ЎТГАН УЧРАШУВИ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар раҳбар арбобларининг учрашуви якунлари, шунингдек ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи делегациясининг шу учрашувдаги фаолияти маъқуллансин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ Й. ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ РЕСПУБЛИКА ЁШ ТОМОШАБИНЛАР ТЕАТРИНИ «ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет театр санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун Тошкент шаҳридаги Й. Охунбобоев номли республика ёш томошабинлар театри «Ҳурмат белгиси» ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1980 йил 11 декабрь.

УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИ

Партиямиз, халқимиз ҳаётида ғоят катта сиёсий воқеа КПСС XXVI съезди очиладиган кун тобора яқинлашиб келмоқда. Бу анжуман олдидан бутун мамлакатда зўр уюшқоқлик, сиёсий активлик билан КПСС Марказий Комитетининг съездга лойиҳаси — «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» муҳокама қилинмоқда.

Лойиҳанинг ҳар бир сатридан халқ манфаатлари тўғрисида ғамхўрлик қилишнинг чинакам намунасини ўқиш мумкин. Бу ҳол совет кишиларида катта қониқиш туғдирмоқда, уларни янгидан-янги меҳнат жасоратларига ундамоқда. Буни шу кунларда редакциямизга келаётган кўпдан-кўп хатлар, хабарлар ҳам ифодалаб турибди.

Областимизнинг ҳамма шаҳар ва қишлоқларида минг-минглаб меҳнаткашлар КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасини муҳокама этишда қатнашмоқдалар. Район ва шаҳар конференцияларида, меҳнат колективларида, ўқув юртларида, партия, касаба союз, комсомол ташкилотларида, актив йиғилишларида муҳокама қизғин давом этмоқда. Шунингдек, партия, комсомол, иқтисодий ўқув системаси машғулотларида, аҳоли турар-жойларида олиб борилаётган суҳбатларда ҳам бу муҳим ҳужжатга катта қизиқиш билан қаралмоқда. КПСС Марказий Комитетининг съездга лойиҳаси ҳамма ерда қизғин маъқулланиб, меҳнаткашлар ўз таклиф ва мулоҳазаларини билдирмоқдалар. Ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларнинг фикр-мулоҳазалари газета саҳифаларида, радио, телевидение орқали кенг ёритиб борилмоқда.

Асосий йўналишлар муҳокамасига бағишланиб областимизда ягона сиёсий кун ўтказилди. Унинг қатнашчилари лойиҳанинг катта назарий ва амалий аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар. Бу ҳужжатда СССРда коммунистик қурилиш программаси ижобий равишда умумлаштирилганлиги, социализм бошқа мамлакатларининг тажрибаси ҳисобга олинганлиги, иқтисодий ва социал ривожланишнинг энг муҳим масалаларига доир КПССнинг стратегия ва тактикаси белгилаб берилганлиги қайд этиб ўтилди.

«Тошкент ҳақиқати» редакциясига меҳнаткашлар турли табақаларидан келаётган мактубларда уларнинг авторлари асосий йўналишлар бўйича конкрет таклифлар изҳор этмоқдалар. Жумладан, Чиноздаги қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинати директори В. Гараев ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш юзасидан, Бўка районидаги Тимирязев номли колхознинг механизатори М. Қурбонов қишлоқ хўжалиги учун оммавий касб кадрлари хусусан, механизатор тайёрлашни яхшилаш тўғрисида, тошкентлик педагог Э. Жамолов қишлоқ ёшлари камолоти йўлида мактабларда ҳар хил тўгараклар ташкил этиш, уларни малакали мутахассислар билан мустаҳкамлаш йўлга қўйилиши лозимлиги ҳақида диққатга сазовор таклифларини ёзиб юборганлар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг шу йил октябрь Пленумида сўзлаган нутқида асосий йўналишлар муҳокамасига мақсадга йўналтирилган тус бериш, муҳокама бутун иқтисодий фаолиятни кўтаришга ёрдам бериши лозимлигини таъкидлаган эди. Ана шу кўрсатмани назарда тутиб, жойларда бу ҳужжат муҳокама қилинаётган пайтда унинг чуқур сиёсий мазмуни, очиб берилиши, муҳокама ишчанлик билан ўтиши керак. Бу ишда шошма-шошарликка, дабдабабозликка йўл қўймаслик лозим. Бунда аввало партия ташкилотларининг роли каттадир.

Муҳокама тегишли тармоқнинг истиқболлари, ҳар бир коллективнинг конкрет вазифалари билан маҳкам боғланган ҳолда олиб борилиши керак. Муҳокама вақтида тугаб бораётган ўнинчи беш йиллик якунлари тўғрисида чуқур фикр юритиш зарур. Бу беш йиллик совет халқининг қаҳрамонона ишлари тарихида муносиб ўрин олади. Мамлакатимиз, республикамиз, областимизнинг жуда катта иқтисодий, илмий-техникавий ва маънавий потенциали, малакали кадрларимиз янги беш йилликда коммунистик қурилишнинг янада кенг кўламдаги вазифаларини ҳал этиш имконини беради.

Халқимиз қўлга киритаётган ютуқлар билан ҳарқанча фахрлансак арзийди. Бироқ, беш йиллик планлар умуман муваффақиятли бажарилаётганлиги билан бирга айрим тармоқлар, бир қанча меҳнат коллективлари ишида катта нуқсонлар, жиддий камчиликлар мавжуд. Областимизнинг бир қатор хўжаликларида капитал сарфлар ортиб бораётганига қарамай маҳсулот ишлаб чиқариш бир неча йиллардан буён кўпаймаяпти, бир жойда депсиниб турган хўжаликлар йўқ эмас. Қолоқликдан чиқа олмаётган, меҳнат унумдорлигини ошира олмаётган, маҳсулот сифатини яхшилай олмаётган корхоналар, қурилиш ташкилотлари сони камаймаяпти. Бинобарин, муҳокама давомида мазкур коллективларнинг қолоқлик сабаблари аниқланиши, ишлаб чиқаришни ривожлантириш йўллари белгилаб олиниши, давлат томонидан ажратилган маблағлар, минерал ўғит, техникадан ишнинг кўзини билиб фойдаланишга эришиш лозим. Илғор тажрибаларни изчиллик билан кенг ёйиш, ишлаб чиқаришда меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, кадрларнинг топширилган иш учун масъулиятини, ташаббускорлигини ошириш керак. Мавжуд резервлар, фойдаланилмаётган имкониятлар пухта таҳлил этилиши, уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш йўллари кўрсатиб берилиши керак.

Белгиланаётган планларнинг асосий мақсади меҳнаткашлар турмуш шароитини яхшилаш, аҳоли фаровонлигини янада оширишга қаратилгандир. Куни кеча Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Калинин, Чиноз, Бахмал, Бўзатов районларининг 1981—1985 йилларда чорвачиликни ривожлантиришга доир тадбирларини маъқуллаб махсус қарор қабул қилди. Бу тадбирларда ўн биринчи беш йиллик охирига бориб гўшт, сут, тухум етиштиришни 1980 йилга нисбатан 2 баравар ва ундан зиёд ошириш кўзда тутилган.

Партия планларини амалга оширишда халқ депутатлари советлари, касаба союз, комсомол, барча жамоат ташкилотларининг роли катта. Улар ишлаб чиқаришни ривожлантиришга ўз таъсирларини кучайтиришлари, хилма-хил иқтисодий ва социал вазифаларни ҳал этишга меҳнаткашларни кенгроқ жалб этишлари лозим. Куни кеча Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида ўтказилган кенгашда бу борада идеология ходимлари олдида турган вазифалар конкрет кўрсатиб берилди.

Умумхалқ муҳокамаси давомида социалистик мусобақа самарадорлигини янада ошириш, юксак унум билан ишлаш учун меҳнаткашларга зарур шарт-шароитларни яратиб бериш ҳақида қайғуриш керак. Бу КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишнинг муҳим омилидир.

СОВЕТ—ҲИНДИСТОН ҚЎШМА ДЕКЛАРАЦИЯСИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Ҳиндистон республикаси,

ўз ўрталарида вужудга келган мустаҳкам ва анъанавий дўстликка асосланиб ҳамда ўз ҳукуматлари ва халқларининг шу муносабатларни янада ривожлантиришга берган азму қарорини ифодалаб,

халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун ўз масъулиятини англаб ва ҳозирги халқаро вазиятнинг чигаллашганлигидан ташвишланиб,

ўзларининг халқлар ўртасида ҳамкорликни тинч-тотув яшаш принципларига мувофиқ ривожлантириш ишига муштарак садоқатларини яна тасдиқлаб,

тинчлик ва халқаро хавфсизлик, халқларнинг миллий мустақиллиги учун, империализм, эски ва янги мустамлакачилик, ирқчилик ва апартеиднинг ҳамма кўринишларига қарши, инсониятнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставида мустаҳкамлаб берилган юксак идеаллари учун тинимсиз кураш олиб боришга қаттиқ бел боғлаб,

СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага мувофиқ иккала мамлакат халқлари, бутун дунёда тинчлик ва хавфсизлик иши манфаатлари йўлида Совет —Ҳиндистон дўстона ва ўзаро манфаатли ҳамкорлигини бундан буён ҳам мустаҳкамлаш ва чуқурлаштиришга қаттиқ аҳд қилганликларини билдирадилар.

I

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўз ўрталарида неча ўн йиллардан бери дўстлик ва ишонч муҳитида самарали ривожланиб келаётган муносабатлар турли ижтимоий-иқтисодий системалардаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципини амалда рўёбга чиқаришнинг ёрқин намунаси эканини зўр мамнуният билан қайд этадилар. Бу муносабатлар иккала мамлакат халқларининг ўзаро манфаати йўлида тенглик ва ўзаро ҳурмат, суверенитетга қатъий риоя қилиш ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик асосига қурилади.

Томонлар шунга аминдирларки, Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома улар ўртасида узлуксиз ривожланаётган кўп томонлама муносабатлар ва иккала мамлакат халқлари ўртасидаги анъанавий дўстлик юксак даражасининг жонли ифодасидир, бу эса Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ҳамда барқарорликнинг муҳим омилидир.

Улар ўзларининг иқтисодий, савдо-сотиқ ва илмий техникавий ҳамкорлиги соҳасида катта тараққиётга эришилганини мамнуният билан қайд этадилар. Иқтисодий ва савдо-сотиқ ҳамкорлигини янада ривожлантириш тўғрисидаги 1973 йил 29 ноябрь битимига ҳамда иқтисодий, савдо-сотиқ ва илмий-техникавий ҳамкорлик тўғрисидаги 1979 йил 15 март узоқ муддатли программасига мувофиқ планли ва узоқ муддатли асосда ривожланаётган бу ҳамкорлик иккала мамлакат халқлари олдида турган халқ хўжалик вазифаларини ҳал этишга катта ҳисса қўшмоқда. Чунончи, СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги товар обороти 1980 йилда 1975 йилга нисбатан 1973 йил ноябрида Л. И. Брежнев билан И. Ганди имзолаган Совет — Ҳиндистон қўшма декларациясида кўзда тутилганидек, икки баравардан зиёд кўпайди.

Совет Иттифоқи Ҳиндистондаги катта ҳажмдаги объектларни барпо этишда, унинг экономикасидаги алоҳида муҳим тармоқларни ривожлантиришда кўмаклашишни давом эттираверади. Ушбу визит давомида тузилган битимлар ўз ўрталаридаги янада мустаҳкам иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришнинг янги омили бўлишига томонларнинг ишончи комил.

Ҳиндистон томони Ҳиндистоннинг ўзини-ўзи таъминлашга эришишга қаратилган куч-ғайратларига ва унинг экономика соҳасидагина эмас, бошқа муҳим соҳаларда ҳам эришаётган муваффақиятларига Совет Иттифоқи қўшаётган муҳим ҳиссани юксак баҳолайди.

Иккала томон миллий маданиятларнинг бир-биридан ўзаро баҳра олишига, маданий ҳамкорлик ва алоқаларни кенгайтириш йўли билан Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга катта аҳамият бераётганликларини тасдиқладилар.

II

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўз ўрталаридаги ҳамжиҳатлик, ишонч ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатлари Осиёда ва бутун дунёдаги тинчлик ҳамда барқарорлик учун муҳим аҳамиятга эга эканига асосланиб иш тутадилар. Улар бу муносабатларни халқаро вазиятни соғломлаштиришга самарали кўмаклашадиган тарзда бундан буён ҳам ривожлантираверишга аҳд қилганликларини яна бир карра тасдиқлайдилар.

Тинчликни мустаҳкамлаш ва янги жаҳон урушининг олдини олиш инсоният олдида турган энг муҳим вазифа эканига Совет Иттифоқи билан Ҳиндистоннинг ишончи комил. Улар шу олижаноб мақсадга эришишга ҳар томонлама кўмаклашаверадилар.

Томонлар дунёдаги вазият чигаллашганини, ҳал этилмаган проблемалар сақланиб турганини ва кескинликнинг янги манбалари вужудга келганини ташвишланиб қайд этадилар. Улар халқаро кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва ривожлантириш, бу жараёнга ялпи характер бахш этиш учун ҳаракат қилаверадилар.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон давлатлар ўртасидаги муносабатлар куч ишлатишдан ёки куч ишлатиш билан дўқ қилишдан воз кечиш, суверенитетни ҳурмат қилиш, тенглик, территориал бутунлик, чегараларнинг даҳлсизлиги ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик сингари энг асосий ва ҳамма эътироф этган принциплар негизида ривожланиши лозимлигига ишонганликларини тасдиқлайдилар.

Ҳиндистон томони Совет Иттифоқининг қуролланиш пойгасини тўхтатишга, қуролсизланишга эришишга ва халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган амалий куч-ғайратларини ва таклифларини юксак баҳолайди.

Совет томони Ҳиндистоннинг қўшилмасликка асосланган тинчликсевар ташқи сиёсати халқаро тинчлик ва хавфсизликни сақлаб қолиш ишига салмоқли ҳисса қўшаётганини юксак баҳолайди.

Томонлар халқаро вазият чигаллашганлиги ва қуролланиш пойгаси кучайганлиги муносабати билан энг зарур проблемаларни ҳал этишга қаратилган конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш жуда зарур эканини қайд этадилар.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон қуролланиш пойгасини, аввало ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш ҳамда самарали халқаро контроллик остида ёппасига ва тўла қуролсизланиш йўлида самарали тадбирларни амалга ошириш ҳозир дунё олдида турган биринчи галдаги муҳим вазифа эканига қаттиқ аминдирлар. Томонлар шу мақсадга эришишда бир-бирлари билан ва бошқа барча давлатлар билан тўла-тўкис ҳамкорлик қилишга тайёр эканликларини яна бир бор билдирадилар,

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ЛОЙИҲАСИНИ КЕНГ КЎЛАМДА МУҲОКАМА ҚИЛИШ КЕРАК

«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXVI съездига КПСС Марказий Комитети лойиҳасининг буюк назарий ва амалий аҳамиятини очиб бериш, уни ҳар бир кишининг онги ва қалбига сингдириш идеология кадрларининг масъулиятли вазифасидир. 12 декабрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида республика идеология ходимларининг кенгаши ўтказилди. Бу кенгаш ана шу масалага бағишланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари И. Г. Анисимкин, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Т. Р. Абдушукуров, Андижон область партия комитетининг секретари М. Х. Муҳитдинов, Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари К. Е. Юсупов, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов кенгаш қатнашчилари — партия комитетларининг секретарлари, Совет, касаба союз, комсомол органларининг масъул ходимлари, газета ва журналлар, информация агентликларининг редакторлари, идеология муассасалари ва идораларининг раҳбарлари ҳузурида нутқ сўзладилар.

Нотиқларнинг нутқларида таъкидлаб ўтилганидек, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажариш учун ташкилотчилик ва сиёсий ишни такомиллаштириш, меҳнаткашларнинг ижодий ташаббусини кучайтириш талаб этилади. Шу сабабли КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини муҳокама қилиш республика меҳнаткашларини бутун ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини янада оширишга, меҳнат унумдорлигини кўпайтиришга, омманинг социал ва меҳнат ғайрат-шижоатини ўстиришга ёрдам бериши керак.

Кенгашда республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари асосий йўналишлар лойиҳасини муҳокама қилишда актив иштирок этишлари лозим эканлиги таъкидлаб ўтилди. Чуқур сиёсий мазмун, собитқадамлик бу муҳокамага хос хусусият бўлиши, муҳокамани тегишли тармоқларни ривожлантириш истиқболлари билан, меҳнат коллективларининг конкрет вазифалари билан чамбарчас боғлаб олиб бориш керак.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Ўртоқ Рашидов СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари лойиҳасини партиянинг ғоят муҳим ҳужжати, КПСС ва Совет давлатининг 80-йиллардаги фаолиятининг конкрет программаси деб таърифлаб, келгуси даврдаги ғоявий, сиёсий-тарбиявий ишлар соҳасидаги вазифаларга тўхталиб ўтди. Оммавий-сиёсий тушунтириш ишини лойиҳани ишчанлик руҳида конструктив муҳокама қилишга қаратиш, социалистик мусобақани, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатини янада ривожлантириш учун бу муҳокамадан фойдаланиш зарур. Саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, транспорт, савдо-сотиқ, хизмат кўрсатиш соҳасида ишловчи барча коллективларнинг куч-ғайратини меҳнат унумдорлигини оширишга, иш сифатини яхшилашга, моддий ресурсларни бутун чоралар билан тежашга, резервларни қидириб топишга, КПССнинг XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олишга сафарбар қилиш керак. Меҳнаткашларнинг ҳар бир амалий таклифи, истагини эътиборсиз қолдирмай, ҳисобга олиш ва кўриб чиқиш жуда муҳимдир.

Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини тушунтириш ва пропаганда қилиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди, партия пропагандаси, оғзаки агитация, оммавий ахборот воситаларининг вазифалари кўрсатиб берилди.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев, республика Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ЎЗБЕКИСТОН КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети 1981 йил ҳосили учун кузги-қишки ишларни ўз вақтида сифатли ўтказиш юзасидан область районлари социалистик мусобақасининг декабрь ойи биринчи ўн кунлиги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди.

Бўка районига (район партия комитети секретари Т. И. Исломов, район ижроия комитети раиси А. Мўминов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси А. Шукуров, район комсомол комитети секретари Ш. Ҳ. Муҳамаджонов ўртоқлар). Бу район меҳнаткашлари 1981 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини ўтказишда энг юқори суръатга эришиб, органик ўғит жамғариш календарь топшириғини 100 процент, барча турдаги тракторлар ремонти бўйича 102 процент, суғориш ва коллектор-дренаж тармоқларини тозалаш бўйича 155 процент, насос-куч агрегатларини ремонт қилиш бўйича 100 процент, дағал хашак майдалаш бўйича 100 процент, сунъий сут тайёрлаш бўйича 100 процент бажардилар.

Байроқ Коммунистик районидан олиб берилади.

Сабзавотчиликка ихтисослашган Бўстонлиқ районига (район партия комитети секретари Ю. А. Ҳайдуров, район ижроия комитети раиси А. А. Айдарқулов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитети раиси С. Ирисбоев, район комсомол комитети секретари Т. Оқилов ўртоқлар). Бу район меҳнаткашлари 1981 йил ҳосили учун кузги-қишки ишларни ўтказишда энг юқори суръатга эришиб, кузги сабзавот турларини экиш топшириғини 100 процент, енгил типдаги теплицаларни тайёрлаш топшириғини 94 процент, эгат олиш топшириғини 100 процент, насос-куч агрегатларини ремонт қилиш топшириғини 100 процент, яхоб суви бериш планини 141 процент, ҳамма турдаги тракторларни ремонт қилиш топшириғини 103 процент, сунъий сут тайёрлаш топшириғини 100 процент бажардилар.

Байроқ Калинин районидан олиб берилади.

Оққўрғон, Бекобод, Пискент, Тошкент ва Калинин районларида 1981 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини ўтказишда яхши ишлар қилинаётганлиги қайд этилиб, Янгийўл ва Паркент районларида бу соҳада сусткашликка йўл қўйилаётганлиги кўрсатиб ўтилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Бўка ва Бўстонлиқ районларига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

ЁШ РАССОМЛАРНИНГ ПАРТИЯ СЪЕЗДИГА ТУҲФАСИ

Ёш рассомлар асарларининг Тошкентда ташкил этилган Бутуниттифоқ кўргазмаси КПСС XXVI съездига ижодий ҳисобот бўлди. Кейинги йилларда барча қардош республикалар тасвирий санъатининг ёш вакиллари яратган энг яхши асарлар Ўзбекистон Рассомлар союзининг виставка залига қўйилган. Рассомлар мўйқалам, перо ва тиғ ёрдами билан совет кишиларининг қаҳрамонона меҳнатини, жонажон диёримиз гўзаллигини шарафлайдилар. Суратларда, графика варақларида, ҳайкалларда халқ ҳокимияти учун олиб борилган революцион кураш ва фашист босқинчиларга қарши жангларнинг манзаралари тасвирланган. Экспозиция ёшларнинг Ватан санъати энг яхши анъаналарини давом эттиришга, унинг байроғини баланд кўтариб боришга бўлган муддаолари ҳақида ҳикоя қилади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Г. М. Орлов 11 декабрь куни кўргазмани бориб кўрдилар.

Ш. Р. Рашидов кўргазмага қўйилган асарларнинг авторлари билан қилган суҳбатида айтдики, партия санъат арбоблари олдига бугунги кунда коммунистик жамиятнинг маънавий бой, ҳар томонлама баркамол бинокорларини тарбиялаб етиштиришдек улуғвор вазифаларни қўймоқда, санъаткорнинг мамлакат меҳнаткашларининг муносиб тарзда акс эттиришга лойиқ бўлган буюк зафарлари мазмунини чуқурроқ англашини талаб этмоқда. КПСС Марказий Комитетининг «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXVI съездига лойиҳасида ана шу ҳақда гапирилади. Бу вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши кўп жиҳатдан тасвирий санъат усталарининг ёш авлодига ҳам боғлиқ.

Ҳар бир санъаткор, деб таъкидлади Ш. Рашидов, ўз маҳоратини бундан буён ҳам такомиллаштириши, халқ санъатини, атоқли санъаткорлар ижодини чуқур ўрганиши, шу билан бирга, янги тасвирий воситаларни доимо излаши лозим.

Суҳбатда республика Рассомлар союзи правлениесининг раиси Ўзбекистон халқ рассоми Р. Аҳмедов, санъатшунослик доктори Р. Х. Тоқтош ва бошқа маданият арбоблари иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

КЎЧАТ ЕТИШТИРИЛАЁТИР

Оржоникидзе районидаги «Қибрай» совхоз-заводида ҳар йили эл дастурхонига турли-туман ноз-неъматлар етказиб бериш билан бирга кўп миқдорда мевали дарахт кўчатлари ҳам тайёрланади. Бу йил хўжаликда 250 минг туп ток, олма, шафтоли кўчатлари тайёрланиб, сотилди. Бу ўтган йилдагига нисбатан 25 минг дона кўпдир. Совхоз-завод боғбонлари етиштираётган токнинг кишмиш, тойифи, ҳусайни каби навлари тез ҳосилга кириши ва касалликка чидамлилиги билан ажралиб туради.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

ЧИРЧИҚ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Чирчиқ шаҳар партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Унда ташкилий масала кўрилди.

Пленум Н. Ф. Шариповни бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари вазифасидан озод қилди.

Тошкент область партия комитети транспорт ва алоқа бўлимида инструктор бўлиб ишлаб келган Ю. Ф. Титянчук шаҳар партия комитетининг бюро аъзоси ва иккинчи секретари қилиб сайланди.

Пленумда область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов сўзга чиқди.

ЧИРЧИҚ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Халқ депутатлари Чирчиқ шаҳар Советининг бўлиб ўтган сессиясида ташкилий масала кўриб чиқилди.

Сессия А. И. Аникинни бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан шаҳар ижроия комитети раиси вазифасидан озод қилди.

Чирчиқ шаҳар ижроия комитети раиси қилиб аввал Чирчиқ шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари бўлиб ишлаган Н. Ф. Шарипов сайланди.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ

282-ОҚ ОЛТИН САЙЛОВ ОКРУГИ БЎЙИЧА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

Халқ депутатлари область Советининг ижроия комитети **қарор қилади:**

1. Ўрни бўшаган депутат ўрнига 282-Оқ олтин сайлов округи бўйича (Оржоникидзе райони) халқ депутатлари Тошкент область Советига сайловлар якшанба куни, 1981 йил 11 январда ўтказилсин.

Тошкент область ижроия комитети раисининг ўринбосари
С. ТОШҚУЛОВ.

Тошкент область ижроия комитетининг секретари
А. МАНСУРОВ.

СОВЕТ—ҲИНДИСТОН ҚЎШМА ДЕКЛАРАЦИЯСИ

(Боши биринчи бетда).

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон қуролланиш пойгасини, айниқса, ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш юзасидан зудлик билан чоралар кўрилишига ва бу чораларнинг амалий равишда турмушга татбиқ этилишига жуда муҳим аҳамият бермоқдалар. Улар ядро қуроли синовларини батамом ва ёппасига тақиқлаш, химия қуролини ман этиш ва йўқ қилиб ташлаш, оммавий қирғин қуролининг янги турларини яратишни тақиқлаш мақсадида тезроқ чоралар кўрилишига чақирдилар. Қуролсизланиш жараёнида бўшатиб олинадиган маблағнинг бир қисми ривожланаётган мамлакатларга ёрдам бериш учун ишлатилиши керак.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон тинч-тотув яшаш принциплари асосида Осиёда тинчлик ва барқарорликни сақлаб қолиш ҳамда мустаҳкамлаш соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантиришга биринчи даражали аҳамият бераётганликларини яна бир карра тасдиқлайдилар. Улар Осиёда ва умуман бутун дунёда ҳам ҳал этилмаган проблемалар тинч воситалар билан бартараф этилиши мумкин ва лозимлигига, бундай қилиш дунёнинг шу районы мамлакатларига ўз куч-ғайратларини миллий ривожланиш вазифаларини амалга оширишга бағишлаш имконини беришига аминдирлар.

Томонлар Яқин Шарқ проблемасини Исроил қўшинларини араблардан босиб олинган ҳамма ерлардан батамом олиб чиқиб кетиш, фаластинлик араб халқининг одилона талабларини қондириш ҳамда унинг қонуний ҳуқуқларини, жумладан, унинг ўз давлатини барпо этишдан иборат дахлсиз ҳуқуқини таъминлаш, худди шунингдек Яқин Шарқдаги барча давлатларнинг мустақил яшаш ва ривожланиши асосида ҳар томонлама, мустаҳкам ва одилона бартараф этиш жуда зарурлигини таъкидлайдилар.

Иккала томон Жануби-Ғарбий Осиёдаги кескинлик манбаларидан ғоят ташвишланаётганликларини изҳор этадилар ҳамда бу районнинг проблемаларини бу ерда жойлашган мамлакатларнинг мустақиллигини, суверенитетини, территориал бутунлигини ва қўшилмаслик статусини тўла-тўкис ҳурмат қилиш асосида тинч сиёсий ҳал этиш лозимлигига ишончлари комил эканини яна бир қарра тасдиқлайдилар. Улар бу мамлакатларни қуролли можароларни тезроқ тўхтатишга, кескинликни юмшатиш ва тинчликни тиклаш манфаатларини кўзлаб вазминлик кўрсатишга ва амалий ҳамкорлик қилишга чақирадилар. Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон шу район мамлакатларининг ички ишларига ташқаридан ҳар қандай шаклдаги аралашувга яна қарши чиқадилар. Улар музокаралар йўли билан проблемани сиёсий ҳал этишгина бу ердаги мавжуд проблемаларни пухта бартараф этишни гарантиялаши мумкинлигини беришга аминдирлар.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон Жануби-Шарқий Осиё давлатларининг бу ердаги вазиятни соғломлаштириш ва Жануби-Шарқий Осиёни мустаҳкам тинчлик ҳамда барқарорлик районига айлантириш муддаосини қўллаб-қувватлайдилар. Иккала томон Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларининг яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириш йўлидаги куч-ғайратларини ҳам қўллаб-қуват лайдилар. Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон шу мамлакатларнинг ички ишларига ташқаридан аралашишга қарши чиқадилар.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон БМТнинг Ҳинд океанини тинчлик зонаси деб эълон қилиш тўғрисидаги декларациясини тезроқ амалга ошириш ишида ҳамкорлик қилишга тайёр эканликларини тасдиқлайдилар ва БМТ Бош ассамблеясининг шу масалага бағишлаб конференция ўтказиш тўғрисидаги қарорини қўллаб-қувватлайдилар. Улар шу райондаги ҳамма ажнабий ҳарбий ва ҳарбий-денгиз базаларини, чунончи Дьего Гарсия базасини тугатишга, янги базалар тузилишига йўл қўймасликка чақирадилар ҳамда қандай баҳона билан бўлмасин Ҳинд океанида ажнабийларнинг қуролли кучларини кўпайтириш йўлидаги ҳар қандай уринишларини қоралайдилар.

Томонлар БМТнинг мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги декларациясини Ҳинд океанида ҳамон мустамлакачилик ҳукмронлиги остида қолаётган барча территорияларга татбиқан ҳеч оғишмай бажаришга чақирадилар. Улар Маврикий давлатининг Чагос ороллар туркумини, шу жумладан Дьего Гарсия оролини унга қайтариб бериш тўғрисидаги одилона талабини қўллаб-қувватлайдилар.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон халқаро иқтисодий муносабатларни одилона ва демократик асосда қайта қуришни, дунёда янги иқтисодий тартиб ўрнатишни энг актуал вазифалардан бири деб ҳисоблайдилар. Улар давлатлараро иқтисодий алоқада янги мустамлакачилик, камситиш сиёсатининг ва тазйиқ ўтказиш методларининг ҳар қандай кўринишларини кескин қоралайдилар. Томонлар, жумладан, ривожланаётган мамлакатлар экспорт қилаётган молларнинг одилона, барқарор ва эквивалент нархлари таъминланиши тарафдоридирлар.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон қўшилмаслик ҳаракати тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашнинг ҳамда халқаро кескинликни юмшатишнинг муҳим омили деган фикрни якдиллик билан билдирадилар. Улар қўшилмаслик ҳаракатининг дунёнинг турли районларидаги можароли вазиятларни тинч бартараф қилиш ишида ижобий роль ўйнаши мумкинлигини қайд этадилар ва қўшилмаслик ҳаракатининг тегишли ташаббусларини ижобий баҳолайдилар.

Совет Иттифоқи қўшилмаслик ҳаракатининг актив қатнашчиси бўлган Ҳиндистоннинг бутун дунёда тинчликни сақлаш, империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка, ирқчиликка, апартеидга ва ҳарқандай шаклдаги ҳукмронликка қарши кураш ишига бу ҳаракатнинг улушини кўпайтиришдаги ролини юксак қадрлайди.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон халқлари кўп асрлар давомида ўз истеъдоди ва меҳнати билан инсоният цивилизациясини ривожлантиришга кўмаклашиб келаётганликлари учун ҳам иккала мамлакат жаҳондаги воқеаларнинг бориши ернинг энергетика ресурсларидан оқилона фойдаланиш, янги энергия манбаларини қидириб топиш ва ўзлаштириш, дунё океани бойликларидан ва космик фазони тадқиқ қилиш натижаларидан бутун инсониятнинг манфаатлари йўлида фойдаланиш, табиатни ҳозирги ва келажак авлодлар учун сақлаб қолиш, касалликларни ва очликни тугатиш сингари ялпи аҳамиятга молик проблемаларни биринчи ўринга чиқариб қўйганлигига жаҳондаги барча давлатлар ва халқларнинг диққат-эътиборини жалб қилишни зарур деб ҳисоблайдилар.

III

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўз ўрталаридаги муносабатларнинг бош масалалари юзасидан ва иккала томонни қизиқтирувчи муҳим халқаро проблемалар юзасидан мунтазам алоқа боғлаб туришдан иборат яхши анъанани юксак кадрлайдилар, бу анъана турли соҳалардаги Совет — Ҳиндистон ҳамкорлигини чуқурлаштиришга кўмаклашади.

Улар ўз ўрталарида сиёсий мавқедаги алоқалар ва маслаҳатлашувларни ривожлантириш, икки томонлама иқтисодий ва савдо-сотиқ, илмий-техникавий ва маданий ҳамкорликни янада кенгайтириш ҳамда мустаҳкамлаш практикасини давом эттирадилар.

Томонлар олий даражадаги Совет — Ҳиндистон учрашувлари ва алоқаларига алоҳида аҳамият берадилар, бу учрашув ва алоқалар Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги муносабатлар ривожини якунлаш ва унинг янги марраларини белгилаш имконини беради, ялпи тинчликни мустаҳкамлаш ишида уларнинг ҳамжиҳатлиги ва ҳамкорлигини чуқурлаштиради. Улар КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган расмий дўстона визити натижаларидан чуқур мамнуният изҳор этдилар. Бу визит анъанавий Совет — Ҳиндистон дўстлиги ва ҳамкорлигини кўп жиҳатдан янги мазмун билан тўлдирди. Бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга салмоқли ҳисса бўлиб қўшилди.

Визит вақтида қуйидаги ҳужжатлар имзоланди:

1. Иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик тўғрисида битим.

2. 1981-1985 йилларга мўлжалланган савдо битими.

3. 1981-1982 йилларда маданият, фан ва маориф соҳасидаги ҳамкорлик программаси.

4. Кинематография соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида битим.

Л. И. Брежнев ўзига ва ҳамроҳ бўлиб келган кишиларга кўрсатилган иззат-икром учун Ҳиндистон Республикасининг раҳбарларига ва халқига сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этди. У Ҳиндистон Президенти Нилам Санжива Редди билан Ҳиндистон Бош министри Индира Гандини Совет Иттифоқига келишга таклиф қилди. Таклифлар миннатдорчилик билан қабул этилди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советй Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

Ҳиндистон Республикасининг Бош министри И. ГАНДИ.

Янги Деҳли, 1980 йил 10 декабрь.

ТАШАББУСКОРЛАРНИНГ СЎЗИ БИЛАН ИШИ БИР БЎЛСИН

ЯНГИЙЎЛ ШАҲАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

КПСС XXV съезди арафасида янгийўлликлар қолоқларсиз ишлаш ҳаракатини бошлаб берган эдилар. Уларнинг бу ташаббуси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган эди. Шаҳар партия ташкилотлари бу ватанпарварлик ҳаракатини кенг қулоч ёйдириш, меҳнат коллективлари ўртасида қолоқлар бўлмаслигига эришиш учун катта ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни олиб бордилар. Шу туфайли ўнинчи беш йилликнинг тўрт йили мобайнида шаҳарда ишлаб чиқариш планларини бажармаган бирорта завод, фабрика, участка ва цех бўлмади.

Олти корхона, 16 цех, 50 бригада ва участка, 1200 нафар ишлаб чиқариш илғори В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача ўнинчи беш йиллик планларини адо этишди. Биохимия, қишлоқ хўжалик деталлари заводлари, «Лаззат» қандолат ишлаб чиқариш бирлашмаси, мебель фабрикаси, металл-пластмасса заводи ва қатор бошқа корхоналарда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми беш йиллик топшириқларида белгиланганидан ҳам ортди.

Саноат корхоналари коллективлари ўтган ойда маҳсулот реализация қилиш бўйича ўнинчи беш йиллик планини бажардилар. Бу даврда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 16 процентга кўпайди. Халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш эса 32 процентга ортди.

Ялпи саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришда корхоналарни реконструкция қилиш, янги асбоб-ускуналар ўрнатиш, илғор технология ва иш услубларини кенг жорий этиш катта аҳамиятга эга бўлди. Фақат кейинги икки йил мобайнидагина завод ва фабрикаларни реконструкция қилишга 9 миллион сўм сарфланди. Корхоналарда ўнлаб янги поток линиялари ишга туширилди. Умуман меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг 60 процентига ишлаб чиқаришни техникавий такомиллаштириш ҳисобига эришилди.

Саноат корхоналарида ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бир қаторда уларнинг сифатини яхшилашга ҳам катта эътибор берилмоқда. Ҳозир 8 та завод ва фабрикада сифатни бошқаришнинг комплекс системаси жорий этилган. Шаҳардаги ҳар икки корхонадан бирида давлат сифат белгиси берилган маҳсулотлар ишлаб чиқарилябти. Ҳозир ана шундай фахрли белги қўйилган маҳсулотлар 104 хилга етди. Кейинги икки йил ичида бу турдаги маҳсулотларни ишлаб чиқариш икки баравapга кўпайди. Ҳозир уларнинг ишлаб чиқариш умумий ҳажмидаги салмоғи 20 процентни ташкил этади.

Шаҳар партия конференциясида бу муваффақиятлар алоҳида тилга олинди. Айни пайтда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишда ҳали жиддий камчиликлар ҳам мавжудлиги кўрсатиб ўтилди. Докладчи — шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. И. Рибалко, музокараларда сўзга чиққан «Лаззат» кондитер ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилотининг секретари А. И. Тяжлова, биохимия заводининг директори А. П. Шубин, пахта тозалаш заводи партия ташкилотининг секретари Э. Ҳошимов, 2503-автоколонна директори Ф. Солиев, 109-механизациялашган кўчма колонна партия ташкилотининг секретари Н. И. Ли, пойафзал фабрикаси касаба союз ташкилотининг раиси М. И. Чеховская, Навоий номли мактаб директори Т. Холматов ва бошқа делегатлар асосий эътиборни ҳал этилмаган масалаларга қаратдилар.

Омманинг жонли ижоди ҳисобланган ташаббусларни меҳнат коллективлари ўртасида кенг ёйиш, самарадорлигини таъминлаш кўп жиҳатдан уларни партия ташкилотлари томонидан қўллаб-қувватланишига боғлиқдир. Шаҳар партия ташкилотлари бу соҳада муайян ташкилотчилик ишларини амалга оширган бўлсалар-да, кейинги пайтда қолоқларсиз ишлаш ҳаракати бир мунча сусайиб кетди. Айрим саноат корхоналари план топшириқларини тўла бажармаяпти. Жумладан, ёғ-мой комбинатида беш йилликда ишлаб чиқариш ҳажми 15,2 процент ошиши ўрнига камайтириб юборилди. Бу мавжуд қувватлардан тўла фойдаланмаслик оқибатидир. Ишлаб чиқаришни техника жиҳатидан такомиллаштириш учун зарур чоралар кўрилмаяпти. Комбинат партия ташкилоти эса ишлаб чиқариш билан етарлича шуғулланмаяпти.

Бундай камчиликлар пахта тозалаш заводида ҳам учраб турибди. Ўтган йили заводда пахта толаси ишлаб чиқариш камайтириб юборилди. Бу йилги планлар ҳам қийинчилик билан бажарилмоқда. Корхона партия бюроси, цех партия ташкилотлари қолоқликдан чиқиш учун қатъий кураш олиб бормаяптилар.

Ўнинчи беш йилликда шаҳарда капитал қурилиш ҳажми ортди. Ҳисобот даврида 14 миллион сўмликдан кўпроқ асосий фондлар ишга туширилди. Шаҳарда кўплаб турар-жой, мактаблар, касалхоналар, болалар боғчалари фойдаланишга топширилди.

У. Муродасилов, А. Шетинин, Н. Қосимов ўртоқлар бошлиқ бригада қурувчилари шаҳарда беш кунлик топшириқни — 4 кунда бажариш ташаббуси билан чиққан эдилар. Улар аҳдларига яраша ишлаб, беш йилликда 7—8 йиллик план миқдорида қурилиш ишларини бажаришди.

Докладчи ва конференция делегатлари шу билан бир қаторда капитал қурилиш соҳасида ҳам жиддий камчиликлар учраб турганлигини танқид қилдилар. Ҳисобот даврида бирорта объект «аъло» баҳога қабул қилинмади. Бош пудратчи ҳисобланган 109-механизациялашган кўчма колонна ва ёрдамчи пудратчи ташкилотлар ўртасида амалий алоқалар ўрнатилмаган. Оқибатда объектларни қуриш муддатлари чўзиб юборилялти, моддий-техника ресурсларидан самарали фойдаланишга эришилмаяпти.

Бош пудратчининг ишлаб чиқариш базаси олиб борилаётган қурилишлар эҳтиёжини қондира олмаяпти. Афсуски, бу муаммони ҳал этишга колоннанинг юқори ташкилотлари — 6-қурилиш тресги раҳбарлари ва республика қурилиш министрлиги бефарқ қарамоқдалар. Ҳолбуки, келгуси беш йилликда шаҳарда янада катта ҳажмда капитал қурилиш ишлари бажарилиши мўлжалланган. Мустаҳкам ишлаб чиқариш базасисиз эса бу вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш қийин.

Қурилишдаги камчиликларда шаҳардаги 8-ғишт заводлари бошқармасининг айби ҳам катта. Бошқарма коллективи ўтган йили қурилишларга белгиланганидан 13 миллион дона кам ғишт етказиб берди. Бу йил ҳам коллектив ишида бурилиш сезилмаяпти. Бошқармада беш йиллик планнинг бажарилиши хавф остида қолган. Бошланғич партия ташкилоти эса бу камчиликларни бартараф этиш учун ташкилотчилик ишларини кучайтириш чораларини кўрмаётир.

Ҳисобот даврида транспорт ташкилотлари иши бир мунча яхшиланди. Халқ хўжалик юклари ташиш ҳажми ортди. Лекин транспортчилар тобора такомиллашиб бораётган халқ хўжалиги эҳтиёжларини тўла қондирмаяптилар. Айниқса, 2503 ва 107-автохўжаликлар ишида камчиликлар кўп. Бу хўжаликларда мавжуд автоприцепларнинг ярмига яқини ишлатилмаяпти. Транспортда бригада пудратини жорий этишга етарлича эътибор берилмаётир.

«Янгийўл» темир йўл станциясида ҳам кўп кўрсаткичлар бўйича белгиланган план топшириқлари бажарилмаяпти. Қўшимча йўлларда вагонларнинг туриб қолиши нормада белгиланганидан 5—6 марта ортиқдир.

Шаҳар меҳнаткашлари барча совет кишилари қатори «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини қизғин қўллаб-қувватлаётирлар. Ўн биринчи беш йилликка мўлжалланган улуғвор режалар янгийўлликлар олдига ҳам улкан ва масъулиятли вазифаларни қўймоқда. Келгуси йилнинг ўзида шаҳар саноат корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми анча кўпайтирилиши ва 200 миллион сўмликка етказилиши зарур. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш мақсадида завод ва фабрикаларни реконструкция қилиш ва кенгайтириш мўлжалланмоқда. Жумладан, пойафзал фабрикасида, «Лаззат» бирлашмасида, ёғ-мой комбинатида янги қувватлар ишга туширилади.

Бу улкан вазифаларни ҳал этишда бошланғич партия ташкилотлари жанговарлигини ошириш, коммунистларнинг авангардлик ролини таъминлаш катта аҳамиятга эгадир. Шаҳардаги 81 та бошланғич, 78 та цех партия ташкилотлари ва 68 та партия группаси ҳисобот даврида хўжалик, сиёсий ва ғоявий-тарбиявий вазифаларни ҳал этишда муҳим ишларни олиб бордилар.

Шаҳар партия ташкилоти ҳисобидаги коммунистларнинг 70 процентдан кўпроғи саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида ишлаяпти. Бу халқ хўжалигининг ҳамма участкаларида партиявий таъсирни кучайтириш имконини бермоқда.

Бошланғич партия ташкилотлари марксча-ленинча ўқувни ташкил этиш соҳасида ҳам бой тажриба тўплашган. Ҳозир сиёсий ўқувнинг турли формаларига 20 мингдан кўпроқ киши жалб этилган. Улардан 2100 киши коммунистлардир. Ҳар йили 5 минг ишчи иқтисодий билим асосларини эгаллаяпти.

Ҳозирги пайтда меҳнат коллективларида КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди шарафига социалистик мусобақа янги куч билан авж олиб кетди. 20 минг янгийўллик партия съездига юбориладиган меҳнат рапортига имзо чекиш ҳуқуқини олиш учун курашяпти. Шаҳардаги 8 корхона, 145 цех, бригада, участка, смена ва 3 минг ишчи эса КПСС XXVI съезди номли коллектив фахрий номини олиш учун мусобақалашяптилар. Партия ташкилотлари социалистик мусобақа таъсирчанлигини янада ошириш, меҳнат коллективларининг ватанпарварлик ташаббусларини ҳар тарафлама қўллаб-қувватлашлари зарур.

Конференция қатнашчилари шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссияси раиси В. И. Мусабековнинг ҳисобот докладини ҳам тингладилар.

Конференцияда шаҳар партия комитети, шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги составлари ва Тошкент область партия конференциясига делегатлар сайланди.

Конференцияда область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев нутқ сўзлади.

* * *

Бўлиб ўтган ташкилий пленумда **В. И. Рибалко** шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, **А. С. Раззоқов** шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари, **Д. Қ. Ҳасанова** шаҳар партия комитетининг секретари қилиб сайландилар.

Ж. НОСИРОВ,
Э. ЭРНАЗАРОВ.

Ўрта Осиёда ягона бўлган Тошкент парфюмерия-косметика фабрикасида маҳсулот ишлаб чиқариш кўпаймоқда, унинг янги турларини тайёрлаш ўзлаштириляпти. Суратда: корхона шампунь тайёрлаш конвейерининг илғор аппаратчиларидан Феруза Каримбоева ва Муҳаррам Саибназаровалар. Бу меҳнатсевар ишчилар нормани 120 процент ва ундан ҳам ошириб адо этишяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

Тошкентдаги подшипник ремонти заводида тажрибали ишчи Муқаддас Дўстмуҳамедова номини ҳурмат билан тилга олишади. Моҳир ишчи ўзининг унумли ва сифатли меҳнати билан кўпчиликнинг ҳурматини қозонди. Ҳар сменада нормани 120—130 процентдан бажармоқда.

И. Глауберзон фотоси.

ҚУЛАЙЛИК ЯРАТИЛДИ

КИТОБ — ОММАГА

Донолар китобни дил кўзгуси деб, бежиз айтишмаган. Ҳозирги кунда турли мавзулардаги китоблар ҳам кўп, китобхон ҳам. Лекин керакли адабиётни топиш, қизиқарли китобга эга бўлиш осон эмас. Китобсеварлар ўзларига керакли адабиётларни қўлга киритиш иштиёқида қанчадан-қанча вақтларини сарфлайдилар. Шунда ҳам китоб топилса яхши, бўлмаса, анча вақт беҳуда кетади.

Хўш, ана шундай қимматли фурсатни бой бермасдан керакли адабиётга эга бўлиш мумкинми? Ҳа, мумкин,

Бунга мисол қилиб Тошкент вакцина ва зардоблар илмий-текшириш институтининг бактериялн ва вирусли препаратлар ишлаб чиқарувчи корхонасидаги «Халқ китоб магазини»нинг иш тажрибасини келтириш ўринлидир.

Корхона маъмурияти партия, касаба союз, комсомол ташкилоти ва китобсеварларининг ташаббуси билан жамоатчилик асосида ташкил қилинган китоб дўкони иш бошлаганига эндигина икки йилдан ошди. Лекин мана шу қисқа вақт мобайнида китоб дўконининг эътибори ошса ошдики, пасаймади. Янгилик кўпчиликка маъқул тушди. Тўғри-да, ишчининг аксарият вақти корхонада ўтади. У меҳнат кунини тугаллаб, уйига қайтгунча анча кеч бўлади ва кўпинча магазинларда ҳам бу пайтга келиб, иш вақти тугайди. Зарур нарса зарурлигича қолиб кетади. Эртасига яна иш. Фақат шанба ёки якшанба кунига умид боғлаш мумкин. Эндиликда корхона ишчи-хизматчилари ўзларига керакли адабиётларни бевосита шу ернинг ўзида харид қилмоқдалар.

— Аввалига янгилик кўпчиликни шошириб қўйди,— дейди жамоатчи китоб тарқатувчи М. Сафаров.— Бу ишга «шунчаки оғзаки гап» деб қараганлар ҳам бўлди. Аммо, ташаббус кутилганидан ҳам ортиқ самаралар бера бошлади. Эндиликда китоб харид қилишга келган ходимлар тез-тез ўзларига керакли адабиётлар рўйхати билан кела бошладилар.

Сотувчи бизга бир қанча қоғозларни узатди. Уларда керакли китоблар ва махсус адабиётлар рўйхати. Ҳатто кундалик юмушда қўлланиладиган канцелярия моллари ҳам қайд этилган эди.

1978 йилнинг 17 июнида ташкил қилинган «халқ китоб магазини» ярим йил ичида беш минг сўмлик китоб тарқатди. Ўтган йили эса ўн икки ой мобайнида 15 минг сўмга яқин адабиётлар сотилган бўлса, шу йилнинг ўн бир ойи давомида 14,5 минг сўмлик савдо қилинди.

Бадиий адабиётлар қатори сиёсий ва илмий-оммабоп ва айниқса, махсус адабиётларга талаб катта. Корхонанинг асосий йўналиши медицина соҳаси бўлгани учун ҳам махсус тиббиётга оид адабиётларга кенг ўрин берилган.

Шуниси диққатга сазоворки, китоб магазинидаги бу ишларнинг барчаси тушлик пайтида, ишга ҳалал етказмайдиган тарзда ташкил этилган.

Жамоатчи китоб тарқатувчи М. Сафаров, В. Кримжалов, Г. Цветиков, Н. Белоусова, Т. Акбаров, В. Ершов, В. Белугин каби меҳнатда ҳам, жамоат ишларида ҳам жонбозлик кўрсатиб ишлаётган бу ёшлар кўпчиликка ўрнак бўлмоқдалар.

Корхонага китоб етказиб бераётган ва амалий ёрдам кўрсатиб келаётган «Ташкниготорг»нинг 9-китоб магазини маъмурияти ҳам бу меҳнат коллективининг ташаббусидан беҳад мамнун.

М. МИРАЛИЕВ.

ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

ДЕҲЛИ, 11 декабрь. (ТАСС махсус мухбирлари). КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг Ҳиндистон парламенти ҳар икки палатаси аъзолари ҳузурида сўзлаган нутқи Ҳиндистон матбуотининг диққат марказида турибди.

«Ҳиндустан таймс», «Нэйшнл геральд» ва «Пэтриот» газеталари нутқнинг тўла текстини эълон қилишган, ҳамма газеталар Л. И. Брежневнинг нутқ сўзлаётган пайтидаги фотосуратларини босиб чиқаришган.

Совет Иттифоқининг тинчлик ташаббуси ҳақидаги хабарларни газеталар биринчи саҳифаларида катта сарлавҳалар остида эълон қилишган. Энг йирик «Индиан экспресс» газетаси «Брежневнинг Форс кўрфазини ҳимоя қилишга қаратилган беш банддан иборат режаси» сарлавҳаси остида хабар босиб чиқарган. «Ҳиндустан таймс» газетаси бундай деб ёзади: «Брежнев кўрфазда тинчликни таъминлаш режасини илгари сурмоқда. АҚШ ва Хитой билан музокаралар олиб боришни таклиф қилмоқда».

Совет раҳбарининг тинч-тотув яшаш ва қўшилмаслик принципларига асосланган Ҳиндистоннинг ташқи сиёсати СССРда ғоят ҳурмат қилинаётганлиги тўғрисида айтган сўзлари тўғрисида ҳам матбуотда ижобий фикр билдирилган. Ҳинд океанини тинчлик зонасига айлантириш масаласида икки мамлакатнинг тутган позицияси бир-бирига мос эканлиги уқтириб ўтилади.

Газеталар Л. И. Брежнев нутқи, айниқса Ж. Неруннинг жуда катта ролига юксак баҳо берган, Ҳинд океани хусусида СССР позициясини баён қилган қисми гулдурос қарсаклар билан қайта-қайта бўлиниб турганлигини таъкидлайдилар.

«Пэтриот» газетаси Л. И. Брежнев 10 декабрь куни ўз қарор-гоҳида Ҳиндистон-Совет маданият жамияти делегациясини қабул қилганлигини хабар қилади. Жамият раҳбарлари Л. И. Брежневнинг визитини икки мамлакат ўртасидаги кўп томонлама муносабатларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўлидаги тарихий босқич, деб атадилар. Олий мартабали совет меҳмонининг Ҳиндистонга қилган расмий дўстона визити бугун ниҳоясига етганлиги муносабати билан шу газета биринчи саҳифада Л. И. Брежневнинг катта портретини бериб, унинг остига рус тилида: «До свидания, дорогой Леонид Ильич!» сўзларини ёзиб қўйган.

Ҳиндистоннинг миллий тилларда чиқадиган ҳамма газеталари Л. И. Брежневнинг расмий дўстона визитини кенг ёритмоқда. Ҳинди тилида чиқадиган — «Нав бхарат таймс», «Дайник Ҳиндустан», «Жан юг» ва «Вир аржун» кўп тиражли газеталари совет раҳбарининг визити ҳақида батафсил хабарлар босиб чиқарди, биринчи саҳифаларда визитга бағишланган кўплаб фотосуратларни берди. «Дайник Ҳиндустан» ва «Жан юг» газеталари махсус иловалар билан чиқди.

Пойтахтдаги тиражи энг кўп бўлган «Нав бхарат таймс» газетаси биринчи саҳифанинг марказида Л. И. Брежнев билан И. Гандининг фотосуратини ҳамда улар ўртасидаги музокараларга оид хабарларни босиб чиқарган.

Панжоб тилида чиқадиган газеталар Л. И. Брежневнинг визити тўғрисида катта редакцион мақолалар ва репортажлар бериб, совет раҳбарини Ҳиндистоннинг буюк дўсти, деб атамоқдалар. Тамили тилида чиқадиган энг йирик «Динахаран» газетаси: «СССР билан Ҳиндистон ўртасида қардошларча дўстлик ва ўзаро манфаатли қалин ҳамкорликнинг мустаҳкам алоқалари ўрнатилган» деб таъкидлайди. Телугу тилида чиқадиган «Визаландрхра» газетаси Л. И. Брежневни «Ҳиндистоннинг буюк дўсти, тинчлик, барча мамлакатларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашчи» деб атади.

Е. ИВАНОВ, В. МАТЯШ,
Б. ЧЕХОНИН.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«СУВНИ КИМ ТЎСАДИ?»

Газетамизнинг шу йил 17 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳа билан танқидий мақола босилган эди. Мақолага халқ депутатлари С. Раҳимов район Совети ижроия комитетининг раиси М. З. Зуфаровдан жавоб олдик. Унда таъкидланишича, мақолада кўрсатилган жиддий аҳвол «Водоканал» трестининг водопровод тармоқлари бошқармасининг 2-РЭЦ бошлиғи М. Орифжонов томонидан бевосита жойнинг ўзига бориб текширилган. Шикоят хатида келтирилган фактлар тўла тасдиқланган.

Текширишда маълум бўлишича, 100 метр масофага ётқизилган водопровод қувури бутунлай яроқсиз бўлиб қолган. 2-РЭЦ ходимлари водопровод сувини тўсиш чора-тадбирларини кўришган. Мазкур участкадаги водопровод тармоғини капитал ремонт қилиш 1981 йилда амалга оширилади.

ИНСОН ВА ҚОНУН

ОТА-ОНА БУРЧИ

ЖАМИЯТ, аввало оиладан бошланади. Оила жамиятнинг ажралмас бир бўлагидир. Шу боисдан совет оилаларини мустаҳкамлаш, ёш авлод ҳақида ғамхўрлик кўрсатиш бизда қонун билан мустаҳкамланган.

Маълумки, боланинг ахлоқ-одоби ёшликдан, асосан, оила муҳитида таркиб топади. Сўнг мактаб қучоғида шакллана боради. Ҳар бир бола аввал оилада, яслида, боғчада ва мактабда тарбия олади. Бу тарбия босқичлари бир-бири билан узвий равишда боғланган. Тарбияда ясли, боғча ва мактаб давлат муассаси сифатида ўз масъулиятини ўтаса, ота-оналар ҳам ўз оилавий бурчларини тўла адо этишлари лозим. Бола тарбиясида ана шу қонуний уйғунлик ва жипсликка эришилсагина, биз ўзимизни жамият олдидаги муқаддас вазифамизни шараф билан адо этдик, деб ҳисоблай оламиз.

Ота-она ўз фарзанди онгига, хулқига, одобига илк бор бевосита таъсир кўрсатувчи бош тарбиячидир. Тўғрироғи, оила бола учун биринчи ҳаётий мактаб ҳисобланади. Оилада фарзанд дунёга келгач, у ота-она бағрида ўсади. Дастлаб ота-онасига, ака-опа, катталарга назар ташлайди, борлиқни идроклайди, муҳитни кузатади. Унга тақлид қилиб, шу асосда улғая боради.

Шу туфайли ота-оналар ўта кузатувчан, тийрак, ўз фарзандлари олдида юриш-туриш, кийиниш, муомала, ҳалоллик, ростгўйлик, халқ, давлат олдидаги ўз бурчларига садоқат, умуман, ахлоқ-одобда яхши фазилатлари билан намуна бўлишлари керак.

Бола — мисоли ёш ниҳол. У ҳар қандай таъсирларга тез берилувчан бўлади. Турли таассуротлар қалбида, хотирасида узоқ вақт сақланади. Ижобий таассуротлар ёнига янгилари қўшилиб боради, салбийси эса боланинг онгидан чиқиб кетгунча ота-онани, ўқитувчилари ва жамоатчиликни анча-мунча қийнайди. Айрим ота-оналар ўз фарзандлари тарбиясига бефарқ қарашлари, яъни уларнинг кимлар билан ўртоқ тутингани, ўқишдан кейин нималар билан шуғулланаётганига яхши қизиқмасликлари оқибатида бола тарбиясида бегона, салбий одатлар илдиз отади, у такаббур, сўзга қулоқ солмайдиган бўлиб ўсади. Бола тарбиясидаги нуқсонларнинг ўз вақтида олди олинмаса, у улғайиб оиланинг шўрига айланади.

Мана бир мисол. О. Силяков Чирчиқ шаҳрининг ёш фуқароси, 1964 йилда туғилган. 1974 йил 14 июлда безорилик қилгани учун 3 йилга озодликдан маҳрум этилган. Аммо ёшлиги ҳисобга олиниб, жазодан озод қилиниб, ота-онаси тарбиясига қолдирилган.

Хўш, Олегнинг ота-онаси уни қайта тарбиялай олишдими? Йўқ! Унинг тарбиясига, юриш-туришига, ножўя ҳатти-ҳаракатларига азалдан бефарқ қарашган, уни ҳавойи қилиб ўстиришган. Оқибат — Олег жиноятга қўл урди. «Қайта тарбиялаш» жараёнида ҳам эрка ўғил бирон ерда ишламади, ўқимади. Ичкиликка ружу қилиб кўчама-кўча дайдиб юрди. Яна безорилик билан шуғулланди. Ана шу бебошлик оқибатида 1980 йилнинг 26 июнида у олдингисидан ҳам оғирроқ жиноятга қўл урди. Қотиллик қилди. Чирчиқ шаҳридаги катта боғда чамаси кеч соат 21 ларда кўпчилик олдида маст ҳолда А. Убайдуллаев исмли йигитнинг кўкрагига бир неча бор пичоқ, уриб ўлдирди.

Олег Силяков —қотил. У қилган мудҳиш жинояти учун Совет суди олдида жавоб беради. Аммо масаланинг иккинчи томони ҳам бор. Қотилнинг ота-онаси ҳам бу жиноятга сабабчи эмасмикин? Онаси — Валентина Силякова инженер, отаси — Борис Силяков эса заводда цех бошлиғи бўлиб ишлайдилар. Кўра-била туриб Олегнинг жиноятчи бўлиб қолишига бефарқ қарадилар.

Иккинчи бир мисол: Тошкент шаҳар Акмал Икромов районидаги Кўркам кўча 16-уйда истиқомат қилувчи Бахтиёр Юсупов тақдири ҳам Олегникидан қолишмайди. У ҳам ота-она тарбиясидан бебаҳра, бебош ўсди. Фойдали меҳнат билан шуғулланиш ўрнига, ўзига ўхшаш саёқларга қўшилиб, безорилик кўчасига кириб кетди. 1976 йил 3 июнда Тошкент шаҳар Собир Раҳимов район халқ суди томонидан 3 йил муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Лекин бу аччиқ сабоқ на Бахтиёрга, на унинг ота-онасига кор қилди. Жазо муддатини ўтаб қайтган Бахтиёр ўз ҳаётида худди ҳеч нарса бўлмагандек яна текин пул топишдек жиноят йўлига тойиб кетди.

Тавбасига таянмаган Бахтиёр А. Икромов район Нашриёт кўча 2-уйда турувчи, 1962 йилда туғилган Қаҳрамон Алимов, Кўркам кўча 3-уйда турувчи Комил Салимжоновлар билан тил бириктиргач, пичоқ ва кесма милтиқ билан қуролланиб 1979 йил 28 ноябрь куни Қорақамиш массивида ичкиликбозлик қилишади. Шу яқинда турган ВАЗ-2103 маркали 14—02 ТШУ номерли машинага зўрлик билан ўтириб, ҳайдовчи Раҳим Каримовни Келесга олиб боришга мажбур қиладилар. Йўлда безорилар машинани тўхтатиб, рулга Комил Салимжонов ўтиради. Одам қиёфасини йўқотган, маст-аласт йиртқичлар машина эгаси Раҳим Каримовни ўлдириш ва борини талон-торож қилишдек ёвуз ниятда эдилар.

Машина анча йўл юргач, овлоқроқ ерда тўхтади. Аммо бировнинг жонига қасд қилган, текин мол-дунё ҳирсида эсхушини йўқотган нафс бандалари ўртасида ихтилоф чиқиб қолди. Бахтиёр Юсупов мол талашиб қўлидаги қирқма милтиқ билан ўз шериги Комил Салимжоновни отиб ўлдиради. Милтиқ товушини эшитган шу яқиндаги қишлоқ одамлари жиноят устига келиб қолиб, безориларнинг машина эгаси Р. Каримовни ўлдиришларига имкон бўлмай қолади. Йўлтўсар жиноятчилар узоққа қочиб кетиша олмади. Қотил Бахтиёр Юсупов, ҳали балоғат ёшига етмаган безори Қаҳрамон Алимов қўлга олинди. Улар суд қилиниб, гуноҳларига яраша жазоландилар.

Тарбиясиз бола жамиятгагина зарар келтириб қолмай, балки оилага ҳам беҳисоб алам ва ташвишлар келтиради. Беодоб, ахлоқсиз ўсган фарзанд ота-онанинг раъйигагина эмас, балки уларнинг тўғри сўзлари, панд-насиҳатларига ҳам қулоқ осмай қўяди. Ота-она энди безори ўғилнинг раъйига юришга, унинг айтганини, буюрганини сўз қайтармай бажаришга мажбур бўладилар. Шубҳасиз, бундай оилада осуда, тотув турмуш ўрнига жаҳолат, разолат ҳукмрон бўлиб қолади.

Болани одобга ёшлигидан ўргатиш унинг тарбиясида йўл қўйилган хатони тузатишдан минг маротаба енгил ва афзал. «Тарбия — йўргакдан» деб бежиз айтишмаган. Унинг ғоят нозик, мураккаб ва машаққатли эканлигини унутмаслигимиз керак. Оддий бир ҳақиқат бор: ҳеч ким жиноятчи бўлиб туғилмайди. Жиноят бузуқ тарбия, бебошлик ва назоратсизликнинг оқибати!

Оилада бир болани иккинчисидан ортиқ ёки кам кўриш ҳам тарбияга салбий таъсир этади. Айрим оилаларда қизлар кўп, ўғил эса кам бўлади. Баъзида эса аксинча. Ана шундай оилаларда болаларга нотўғри муносабатда бўлиш, уларни ажратиш натижасида кўпинча арзанда-тантиқ ўғил-қизлар вояга етади. Улар ҳам ота-онасини куйдиради, ҳам жамият учун бефойда шахслар бўлиб қолишади.

Ўғил ҳам, қиз ҳам азиз фарзанд. Улар—ор-номусимиз, номимизни абадийлаштирувчи зурриёт. Биз ҳамма фарзандларимизни бирдек тенг кўришимиз, баробар ардоқлаб, эъзозлашимиз, ҳар бирларини чинакам ота ва оналик меҳр-муҳаббати билан севишимиз, пок орзулар қанотида вояга, камолотга етказишимиз керак. Бу — ҳар бир ота-онанинг энг олий, инсоний бурчидир.

Ёшлар тарбияси осон иш эмас, албатта. Лекин — бу икки масъул коллектив, яъни мактаб ва оиланинг мустаҳкам алоқада амалга ошириши шарт бўлган вазифа учун жавобгарликни ҳеч кимнинг зиммасидан у ёки бу даражада сира соқит қилиб бўлмайди.

Бу айни бир вақтда маъмурий орган ходимлари, ички ишлар бўлимининг ёш болалар инспекторлари, комсомол, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотлари ҳамда кенг жамоатчилик зиммасига янада муҳим вазифалар юклайди. Областимиз маъмурий органлари, ички ишлар бўлимларининг ходимлари ана шу вазифаларнинг қанчалик муҳимлигини назарда тутиб, ёшлар, айниқса, ўсмирлар ўртасида тарбиявий ишларни тобора кучайтирмоқдалар. Ота-оналар, турли жамоат ташкилотлари билан алоқа кучайтирилмоқда.

Азиз ота-оналар, ҳурматли жамоатчилик! Ёшларимиз фарзандларимиз тарбиясига эътиборни кучайтирайлик, улар қобил, меҳнатсевар ва ҳалол-пок бўлиб етишсинлар, жамиятимиздан муносиб ўрин олсинлар, фаровон ҳаётимизда бахтиёр яшасинлар! Бу — ҳаммамизнинг энг муқаддас бурчимиздир.

Ф. ФОЗИЛОВ,
Тошкент область прокурорининг ўринбосари.

...Бирлашмалар ва корхоналарнинг ҳуқуқларини бузишга, улар раҳбарлари/ҳамда мутахассисларининг майда-чуйда ишларига аралашишга, идора қилишига халақит беришга йўл қўйилмасин. Хўжалик муносабатларида социалистик қонунчиликка қатъий риоя қилинсин. Ҳар бир меҳнаткаш коллективизм ва халқ бойлигига омилкорлик билан муносабатда бўлиш руҳида тарбиялансин.

Бюрократизм ва расмиятчилик, маҳкамачилик ва маҳаллийчилик кўринишларига қарши муросасиз кураш олиб борилсин.

(«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» лойиҳаси тўғрисидаги КПСС Марказий Комитети қароридан).

СЕМИНАР-КЕНГАШ

СССР Ички ишлар министрлиги 11 декабрь куни Тошкентда ўтказган Бутуниттифоқ тармоқ семинар-кенгашда милиция органларининг иш самарадорлигини янада ошириш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди. Семинар-кенгашда Ўрта Осиё ва Қозоғистон, Кавказ ва Закавказье республикалари ҳамда областлари жиноят қидириш ва социалистик мулкни ўғирлашга қарши кураш бўлимларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Семинар қатнашчилари тўпланган тажрибани ўртоқлашдилар, милиция энг яхши бўлинмалари фаолиятининг илғор методлари билан танишдилар. Бунда профилактика ишларини кучайтириш, эҳтимол тутилган жиноят кўринишларини соқит этувчи тадбирларни ўтказиш масалаларига асосий эътибор берилди.

(ЎзТАГ).

ДАХЛСИЗ МУЛК

СОВЕТ давлати иқтисодий сиёсати асосини ташкил этувчи социалистик мулкни қўриқлаш ички ишлар органларининг энг муҳим вазифаларидан бири ҳисобланади. Мухбиримиз Тошкент область ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари А. С. МАЙОРОВГА мурожаат қилиб, ундан давлат ва жамоат мулкини қўриқлаш бўйича область ички ишлар органлари томонидан қилинаётган ишлар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Милиция органлари социалистик мулкни ҳушёрлик билан қўриқлаш юзасидан кўпгина самарали тадбирларни амалга оширмоқдалар. Моддий бойликлар ва пул маблағларини қўриқлашда халқ хўжалиги объектларини паспортлаштириш жуда муҳим аҳамиятга эгадир. Паспортлаштириш — объектларни техника жиҳатидан пухта жиҳозлаш, уларнинг тўла муҳофаза қилиниши ва ҳавфсизлигига эришиш демакдир. Амалга оширилаётган тадбирлар айнан ана шу мақсадларни кўзда тутади.

Чирчиқ шаҳрида халқ хўжалиги объектларини паспортлаштириш муваффақиятли амалга оширилаётир. Бунга шаҳар партия ташкилоти, халқ депутатлари шаҳар Совети, ички ишлар бўлими ва хўжалик органларининг биргаликдаги актив фаолияти туфайли эришилаяпти. Ҳозиргача 90 процентдан зиёд халқ хўжалиги объектларига паспорт — рухсатнома берилди. Шаҳарда жойлашган қатор базалар, омборлар, магазинлар, омонат кассалари ва ҳоказолар шулар жумласидандир. Қолган объектларга ҳам паспорт-рухсатномалар бериш ишлари поёнига етказилмоқда.

Областимиз шаҳар ва районларида паспортлаштиришни оператив суратда ўтказиш учун махсус ишчи группалари тузилган. Моддий бойликлар сақланадиган биноларни текшириш вақтида асосий эътибор объектларнинг мустаҳкамлиги, улардаги сигнализация воситаларининг миқдорига қаратилаётир. Паспорт-рухсатномалар ҳозирги кунимиз тақозо этаётган барча талабларга мувофиқ келувчи мустаҳкам объектларгагина берилмоқда.

Ҳозирги кунда социалистик мулкни марказлашган муҳофаза пультлари ёрдамида қўриқлаш ички ишлар органларининг амалий фаолиятида салмоқли ўрин эгаллаб турибди. Бундай муҳофаза системаси областимизнинг ҳамма шаҳарлари ва йирик район марказларида мавжуд. Амалда ишлаб турган марказлашган муҳофаза пультлари ички ишлар органлари ходимларига кўпгина қулайликлар яратмоқда, уларга магазинлар, базалар, омборларда юз бериши мумкин бўлган талон-торожликлардан ўз вақтида воқиф бўлиш, давлат мулкига кўз олайтирган айрим жиноятчиларни ўша жойнинг ўзида қўлга олиш имконини бермоқда.

Марказлашган муҳофаза пультининг муқаддас мулкни қўриқлашда қанчалик яхши самаралар бераётганлигига жонли мисол келтирмоқчиман. Шу йил 22 январь куни кечқурун Ангрен шаҳридаги марказлашган муҳофаза пультига 85-магазиндан сигнал келди. Милиция ходимлари воқеа содир бўлган ерга тезда етиб бориб, ўғрини жиноят устида қўлга олдилар.

Марказлашган муҳофаза пульти ёрдамида жиноятчиларнинг ҳийла-найрангларини ўз вақтида билиб олишга муваффақ бўлинаётгани, айниқса, диққатга сазовордир. Масалан, шу йил 17 июнда Олмалиқ шаҳридаги пультда 5-магазин сигнализацияси ишлаб қолди. У ерга дарҳол махсус группа жўнаб кетди. Бино хоналари текширилганда гражданин Турдиев қўлга олинди. Савол-жавоблардан сўнг, у хонада шу магазин сотувчиси Сатторова томонидан атайин қолдириб кетилганини тан олди. Турдиев маълум миқдордаги пора эвазига ўғирлик қилиши ва витрина ойнасини синдириб яширинииши лозим эди. Ўғри савдо ходими Сатторова ана шу йўл билан ўз камоматини яшириш ниятида бўлган.

Объектларни паспортлаштириш социалистик мулкни ҳушёрлик билан қўриқлашда қанчалик зарур эканлигига қарамасдан областимизнинг айрим районларида бу иш жуда суст олиб борилмоқда. Уларда паспортлаштиришни ўтказиш графикларини доимий равишда яшириш ҳоллари учрамоқда, баъзи бир хўжалик органларининг раҳбарлари ўз объектларининг техник мустаҳкамлиги борасидаги камчиликларни ўз вақтида бартараф этиш ҳақида етарли ғамхўрлик кўрсатмаяптилар.

Халқ хўжалиги объектларини паспортлаштириш ишига Тошкент районида, айниқса жуда масъулиятсизлик билан қаралмоқда.

Қишлоқ матлубот жамиятларининг раҳбарлари ўз қарамоғларидаги савдо тармоқларига муҳофаза ва ёнғинга қарши сигнализация ўрнатишдан турли баҳоналар билан бўйин товламоқдалар. Жумладан, «Келес» қишлоқ матлубот жамиятида фақат бир неча савдо тармоғигина зарур техника воситалари билан жиҳозланган, холос. Қолганларига эса, ҳеч қандай зарур техника воситалари ўрнатилмаган. Бундай аҳвол, шубҳасиз социалистик мулкнинг талон-торож этилиши хавфини кучайтириши ўз-ўзидан тушунарлидир.

Қишлоқ матлубот жамиятларининг штатдаги қоровуллар сонини тўлдириш борасидаги иши ҳам қониқарсиз аҳволда. Масалан, Тошкент районидаги Калинин қишлоқ матлубот жамиятида штатдаги қоровуллар сони тўлиқ бўлмаганлиги сабабли айрим савдо объектлари назоратсиз ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Ички ишлар органлари қишлоқ жойларидаги объектларни паспортлаштиришда яна бошқа қатор қийинчиликларга ҳам тез-тез дуч келмоқдалар. Чунончи, жойлардаги кўпгина савдо-сотиқ бинолари омонат, уларда ёнғинга қарши кураш ва махсус муҳофаза сигнализациялари йўқ. Бундай бинолар қайта ремонт талаб қилади, дераза ромларига эса тўсиқ-панжаралар ўрнатилмаган. Албатта, бу аҳволда уларга зарур техника воситаларини ўрнатиб бўлмайди. Савдо-сотиқ биноларидаги бундай жиддий нуқсонлар мазкур савдо тармоқлари раҳбарларини афсуски мутлақо ташвишлантирмаяпти.

Ана шу юқорида санаб ўтилган бир қатор сабабларга кўра Ўрта Чирчиқ, Пскент, Ғалаба, Бўстонлиқ ва Бекобод районларидаги паспортлаштирилиши зарур бўлган халқ хўжалиги объектларига паспорт-рухсатнома берилмади.

Хўжалик органлари, даставвал савдо ташкилотлари раҳбарларининг актив ҳаракати ва яқин ёрдами туфайлигина барча халқ хўжалиги объектларини зийраклик билан қўриқлаш, уларни паспортлаштиришнинг янада тезлашувига эришиш мумкин. Бу эса, социалистик мулкни кўз қорачиғидек асраш йўлидаги дадил қадам демакдир.

● ОБЛАСТИМИЗ экономикаси ривожланган ва халқ фаровонлиги ошган сайин йўлларда транспорт ҳаракати ҳам тобора тиғизлашиб бораяпти. Турли ташкилотларга қарашли транспорт воситалари сони тўхтовсиз ўсиб бориши билан бирга меҳнаткашлар ҳам ўз маблағлари ҳисобидан кўплаб енгил машиналар сотиб олмоқдалар. Шу боисдан ҳам областимиз шаҳар ва қишлоқлари кўчаларида транспорт қатнови кундан-кун кучаймоқда. Бу эса, йўл назорати ходимлари зиммасига транспорт ҳаракатини тўғри йўлга солиш, йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлашдек муҳим вазифа юкламоқда.

СУРАТДА: пойтахтимизнинг энг серқатнов кўчаларидан бирида. Тошкент шаҳар давлат автоинспекцияси ходимларидан — йўл назорати хизмати катта инспекторлари Йўлдошбой Ботиров (чапда) ва кичик лейтенант Маҳмуд Рихсиевлар шоферлик гувоҳномаларини текшириш пайтида. Улар ўз хизмат постида доим хушёр ва сергак ГАИ ходимлари ҳисобланишади.

А. Абалян фотоси.

АКА-УКА ТУТИНИШДИ

Менинг ўғлим олтинчи синфда ўқийди. Музика мактабидан кечқурун уйга қайтаётиб, канал устидан ўтган осма водопровод трубасидан юриб йўлини яқин қилмоқчи бўлибди. Каналнинг эни кенг — 30—40 метр келади. Суви тезоқар, мисоли ях. Валерий труба устида тойиб кетиб, каналга йиқилиб тушади ва чўка бошлайди. Ўғлимнинг жон ҳолатда бақирганини эшитиб қолган Чирчиқ шаҳар ички ишлар бўлими марказлашган қўриқлаш пунктининг навбатчиси, милиция лейтенанти Акром Холбоев зудлик билан ёрдамга ташланади.

Аммо унга осон бўлмади. Яхдек совуқ сувда канални икки марта у ёқдан бу ёққа сузиб ўтишга тўғри келди. Чунки ўғлим чўкаётган каналнинг нариги қирғоғи жуда тик эди. Акром Холбоев ўғлимни кўтариб яна бошқа қирғоққа сузди. Улар сувдан чиқишганда на қўлларини, на оёқларини қимирлата олишарди.

Ҳозир улар — рус фарзанди Валерий Волков ва ўзбек йигити — милиция лейтенанти Акром Холбоев иковлари ака-ука тутинишган.

Ҳурматли редакция! Биз бутун оиламиз номидан газетангиз орқали ўз бурчига содиқ, халоскор Акром Холбоевга ўз ота-оналик раҳматимизни етказмоқчимиз.

В. Волковлар оиласи.
Чирчиқ шаҳри.

* * *

Комсомол аъзоси Акром Холбоев 1976 йилдан буён ички ишлар бўлимида намунали хизмат қилиб келади. Чирчиқ шаҳар ички ишлар бўлими марказлашган қўриқлаш пунктининг навбатчиси ўз касбига меҳр ва ихлос қўйган ёшлардан. Ҳозир у Тошкент Давлат университетининг юридик факультети сиртқи бўлимининг студенти ҳамдир.

НАМУНАЛИ ХИЗМАТИ УЧУН

Тойир ОРИФЖОНОВ 1974 йилда Тошкент халқ хўжалиги институтини битиргач, тўғри ички ишлар бўлимига ишга келган комсомол йигитлардан. Ишда ғайратли, ўзига талабчан бу йигит тезда коллектив ўртасида ҳурмат-эътибор қозонди. Ўнлаб жиноятларни очишда ўз хизмат бурчига садоқат намуналарини кўрсатди.

Тошкент район ички ишлар бўлими ОБХСС бўлинмасининг инспектори, милиция катта лейтенанти Тойир Орифжонов яқинда «Жамоат тартибини сақлашдаги намунали хизмати учун» медали билан мукофотланди.

1976 йилда «Чарвакгэсстрой» коллективи йўлланмаси билан Бўстонлиқ район ички ишлар бўлимига ишга келган Аълам БЕГМАТОВ ҳам ўз бурчини садоқат билан ўтаб келаётган комсомол ёшлардан. У яқинда «Жамоат тартибини сақлашдаги намунали хизмати учун» медали билан тақдирланди. Милиция сержанти ўз постида ҳамиша хушёр ва сергак.

ҚИЛМИШ—ҚИДИРМИШ

Одатда ёш бола қоқилиб йиқилса, уни ўрнидан турғазиб қўйган катта ёшдаги одамлар «Болам, бунча шошиласан, оёғинг остига қараб юрсанг бўлмайдими» деб насиҳат қилишади. Бизнинг ҳозирги кўчаларимиз машиналар қатновидан тиғиз, сергавжум кунларимизда бу ўгит янада жаранглаброқ эшитилади. Йўловчилар ва ҳайдовчилар бу бир луқма сўзни худди ёд қилиб юборишгандек туюлади. Аммо гоҳида бунга амал қилмайдиганлар ҳам учраб тураркан.

Владимир Шлейнин умри бино бўлиб бу ибратли нақлни эшитмаган экан. Ўзи ҳали ёш, эндигина 18 баҳорни қаршилаган. Тошкент районида яшаб, Сариоғоч районидаги 30-қишлоқ ҳунар-техника билим юртида ўқийди. Владимир энди ёш боламаски, унга оёғинг остига қараб эҳтиёт бўлиб юр, деб насиҳат қилинса. Албатта бунга ҳожат йўқ. Бинойидек кўп нарсаларга ақли етади. Аммо баъзи ёшларга ўхшаб ўзини қўлга ола билмайди. Ана шу камчилик унга қаттиқ панд берди.

Ўртоғини армияга кузатиш маросимига у 92—44 ТШЖ номерли «Восход-2» мотоциклида ташриф буюрди. Рулда бўлишига қарамай нафсига эрк берди. Спиртли ичимликларга ружу қилди, масъулиятни унутди. Кечадан қайтаркан, маст ҳолда яна рулга ўтирди. У вақт анча кеч бўлиб қолганлиги ва йўл шароитини ҳисобга олмай тезликни ошира борди. Йўлнинг ўнг томони қолиб чап томонига ўтиб кетди. Натижада қарама-қарши йўналишда тўхтаб турган «Жигули» автомашинаси шофёрини рулга ўтираётганида уриб кетди. Қаттиқ жароҳатланган Тўлаганов район касалхонасига етмасдан йўлда вафот этди.

Жиноят ана шундай содир бўлди. Терговда чунончи, В. Шлейниннинг қаттиқ маст ҳолда мотоцикл бошқаргани-дан ташқари унинг шоферлик гувоҳномаси ҳам йўқлиги маълум бўлди. Унга жиноятига яраша тегишли жазо берилди. Суд ҳайъати 8 йилга озодликдан маҳрум қилди.

А. АЗИЗОВ.

МИЛИЦИЯ ХОДИМЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЁШЛАР ҚАЛБИГА ЙЎЛ

Милиция катта лейтенанти З. Н. Куманькова аслида педагог. Билим юртини тугаллаб, Смоленск шаҳридаги мактаблардан бирида ишлай бошлаган кезлардаёқ у ўзида тарбияси қийин бўлган ёшлар билан шуғулланишга мойиллик сезарди. Комсомол йўлланмаси билан ички ишлар органига хизматга келиши боиси ҳам шундан. Ўшанда милиция бўлимлари қошида болалар кабинетлари эндигина ташкил этилаётганди. Ёшлар қалбига йўл топа билишдек бой педагогик тажрибаси унга муваффақият келтирди. Мана, ўн беш йилдирки, З. Н. Куманькова Янгиобод шаҳрида масъулиятли ва фахрли бурчини садоқат билан адо этиб келаяпти.

Зоя Куманькова болаларни тарбиялашда ота-оналардан кам меҳнат қилаётгани йўқ. Айниқса, унинг тарбияси қийин болалар билан олиб бораётган педагогик иши таҳсинга сазовор. Участка инспектори ҳисобида ҳозир 23 нафар ўсмир, 11 оила бор. Унинг бевосита аралашуви, амалий ёрдами билан ҳаётда тўғри йўл топиб олган ўнлаб ёшлар, оилалар бундан истисно, албатта. Масалан, Котельниковлар оиласи бунга яққол мисолдир.

Оила соҳибаси Любовь Тимофеевна ичкиликбозликка ружу қўйиб, болаларининг тарбиясини унутиб қўйди. Ҳатто ҳафталаб ишга бормайдиган одат чиқарди. Бу ҳол, айниқса кенжа фарзанд Славага салбий таъсир кўрсата бошлади. У катталарга дўқ урадиган, уйдан қочиб кетадиган бўлиб қолди. Бундан хабар топган Зоя Куманькова аҳвол билан эринмай танишди ва оилада ичкиликбозликка узил-кесил чек қўйиш керак, деган қатъий бир қарорга келди. Шундай ҳам қилинди, Л. Т. Котельникова даволаниш учун юборилди. Участка инспектори бу билан кифояланмай, тез-тез Славалар уйига бориб, хабар олиб турди. Дарс тайёрлаш, уй-рўзғор ишларини бажаришда кўмаклашди. Унинг икки йиллик тинимсиз меҳнати зое кетмади. Оила изга солиб юборилди.

— Болалар тарбиясида жамоатчиликнинг кўмагисиз бирон муваффақиятга эришиш қийин,— дейди Зоя Нестеровна,— Бу ўринда, айниқса, жамоатчилик Советларининг роли катта. Ана шундай советлардан бирига 10-мактаб директорининг ўринбосари Т. П. Печёркина раислик қилмоқда. Бу совет аъзолари болалар тарбиясига лоқайдлик билан муносабатда бўлаётган оилалар билан ишлашда актив фаолият кўрсатишмоқда.

Милиция катта лейтенанти З. Н. Куманькова ташаббуси билан яқинда шаҳарда педагогларнинг кечки навбатчилиги ташкил этилди. Навбатчиликда турган ҳар бир педагог ўзи учун кундалик дафтар тутиб, ҳисобга олинган алоҳида хонадонларда тарбиявий иш олиб боради. Қилинган ҳамма ишлар кундаликка ёзиб борилади ва совет йиғилишларида мунтазам муҳокама этилади.

Болаларнинг қувонч ва ташвишлари билан яшаётган милиция формасидаги аёл — Зоя Нестеровна доим изланишда. У ҳаётимиз гуллари — ёш авлоднинг жамиятимизнинг муносиб ворислари бўлиб вояга етишларида бутун билим ва маҳоратини ишга солмоқда, оилаларда совет турмуш тарзининг доим барқарор бўлишини хушёрлик билан қўриқламоқда.

Р. ШОДИЕВ,
область ички ишлар бошқармаси сиёсий-тарбиявий ишлар бўлимининг инструктори.

Саҳифа область ички ишлар бошқармасининг бошлиғи, милиция полковниги Ж. ЖАМОЛОВ раислигидаги «Тошкент ҳақиқати»нинг Ҳуқуқ-тартиботни пропаганда қилиш жамоатчилик совети томонидан тайёрланган.

СССР ХАЛҚ АРТИСТИ ОЛИМ ХЎЖАЕВНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА

МОҲИР САНЪАТКОР

1929 йилнинг ёз фаслида Ҳамза номли Давлат драма театри Бухорога ижодий сафарга келади. Бухоролик ҳаваскорларнинг ижрочилик маҳорати Маннон Уйғур ва бошқа артистларда катта таассурот қолдиради. Спектаклдан сўнг бўлган суҳбатда М. Уйғур ёш Олим Хўжаевни театрга ишга таклиф қилади...

Ўттизинчи йиллар Олим Хўжаев учун актёрлик маҳоратининг шаклланиши ва такомиллашиши йиллари бўлди. Тинимсиз ижодий изланишлар, ўзига нисбатан талабчанлик, ғайрат ва ишонч натижа бера бошлайди. Санъаткор бу даврда турли характерга эга образлар яратди: буржуа синфининг фаол ҳомийси Звонцов («Егор Буличев»), қувноқ йигит Фабрицио («Меҳмонхона бекаси»), енгилтак почта мудири Шпекин («Ревизор»), олижанобсизликни аямай қораловчи Фердинанд («Макр ва муҳаббат»), коммунист Бродский («Интервенция») образлари шу жумладандир.

Олим Хўжаев талқинидаги бу образларнинг бадиий даражаси шуни кўрсатадики, актёр характерли ролларда кўра маънавий дунёга бой кишилар образини яратишга кўпроқ мойил бўлган. Шунинг учун бўлса керак, чунончи, Фабрицио ёхуд Шпекиндан кўра Фердинанд ва Бродский образларини яратишда актёрнинг ижрочилик маҳорати кўзга яққолроқ ташланади. Олим Хўжаев яратган ва театримиз тарихига ҳар бири ёрқин саҳифа бўлиб кирган Гамлет, Ҳамза, Навоий, Забелин, Карл Моор, Юлий Цезарь, Комилов, Қирол Лир, Клаус, Сальвадор Альенде каби образлар мазкур фикримизнинг тўғрилигини тасдиқлайди.

Ижодий изланишлар ва саҳнавий тажрибанинг мужассами дастлаб Олим Хўжаевнинг 1939 йилда яратган Гамлет образида ўз ифодасини топди. Гамлет Олим Хўжаев талқинида — отасининг қотили, Клавдийдан ўч олишга отланган шахс эмас, балки одамлар орасида йўқолиб бераётган адолатни, ҳаққониятни, самимий инсоний муносабатларни тиклаш учун бел боғлаган олижаноб қалб эгасидир.

Томошабин Олим Хўжаев ижросидаги Гамлет қиёфасида уйғониш даврининг йирик гуманистини, ўз замонасидаги ижтимоий зиддиятларни чуқур мушоҳада қилган файласуфни, маънавий дунёси бой ва шоиртабиат жасур одамни кўрди. Образнинг замонавийлиги, унинг совет томошабинига яқинлиги ҳам ана шунда эди.

Қарийб ўттиз йил давомида узлуксиз ижро этиб келинган, актёрнинг ижодий биографиясига сингиб кетган Гамлет образи Олим Хўжаевнинг келажакдаги саҳнавий ҳаётида асосий ўрин олган инсон қадр-қиммати ва ҳуқуқи учун, адолат ҳамда эркинлик учун жонбозлик қилган инсонпарвар кишилар ва мутафаккирлар образини гавдалантиришга мустаҳкам замин тайёрлайди. 1940 йилда яратилган Ҳамза образи мана шулардан биридир.

Олим Хўжаев 1921 йилда Бухорода Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийни кўриш муяссар бўлган. Унда у ўн бир ёшда эди. Ушандаёқ Ҳамзанинг ташқи қиёфаси, сергайрат қалби, шоирона табиати, ҳатто эгнидаги либослари Олим ака хотирасида равшан сақланганди. Шунинг учун бўлса керак, саҳнада Олим ака ижросида Ҳамза образи ўзининг ғоят жонли ва тўлақонли ифодасини топган.

Улуғ Ватан уруши йилларида Олим Хўжаев бир қатор образлар яратди. Улар орасида, хусусан, «Олеко Дундич»даги Ходжич, «Сепсиз қиз»даги Паратов образлари алоҳида ўрин олди.

Урушдан кейинги дастлабки даврда яратилган образлардан Алишер Навоий Олим Хўжаев учун ҳам, театр учун ҳам чинакам ижодий парвоз бўлди. «Ижодимга, халқимга!». Драма охирида Навоий Ҳусайн Бойқаронинг саволига берган бу қисқа жавоби Олим Хўжаевга Навоий образини талқин этиш учун асос бўлган деган фикрдамиз. Чунончи, томошабин спектакль давомида Навоий тимсолида ҳаётга ҳақиқий ижодкор кўзи билан қараган, инсоннинг порлоқ келажагига ишончини ўз асарларида жўшқин эҳтирос билан куйлаган, ҳатто давлат ичидаги ижтимоий зиддиятларни, халқ ва сарой ўртасидаги нифоқни зўравонлик, қон тўкиш йўли билан эмас, ақл-идрок кучи билан бартараф қилишга уринган жасур шоир ва улуғ сиёсатдон мутафаккирни кўради. Олим Хўжаев Навоийнинг инсоний, ижтимоий ва ижодий фазилатларини унинг шоирлик сиймоси орқали ифодалади ва томошабин хотирасида ҳам у яратган образ асосан шоир сифатида гавдаланди. Бошқача айтганда, Навоий образи Олим Хўжаев ижросида лирик-фалсафий йўсинда ҳал этилган.

Ҳа, Олим Хўжаев ўзининг юксак ижрочилик санъати билан А. Навоийнинг ҳаётбахш сиймосини яратди, саҳнамизда улуғ шоирга жонли ҳайкал ўрнатди. Навоий образи учун 1949 йилда Олим Хўжаевга СССР Давлат мукофоти берилди.

Қирқинчи йилларнинг охири ва эллигинчи йилларда Олим Хўжаев классик ва совет драматургиясининг асарларида бир қатор роллар ижро этди. Улар орасида айниқса «Кремль соати»даги Забелин, «Юрак сирлари»даги Саттор, «Май тўкилди»даги Чжан Гун, «Қароқчилар»даги Карл Моор, «Ганг дарёсининг қизи»даги Нолиннакха, «Йўлчи юлдуз»даги Полторацкий, «Ваня тоға»даги Асров Олим Хўжаевнинг ижодий камолот чўққилари томон юришида ҳар бири алоҳида муҳим поғона бўлиб хизмат қилди. Бу образларнинг қайси бирини олманг, ҳаммаси ўзининг тўғри ва чуқур талқинини топган.

1960 йилда Ҳамза номидаги академик театр И. Султоновнинг «Имон» драмасини саҳналаштирди. Агар ушбу драманинг бош қаҳрамони — машҳур олим Йўлдош Комилов билан Олим Хўжаевнинг ижтимоий ҳолини синчиклаб кўздан кечирсак, коммунист олим образи билан коммунист санъаткорнинг яшаган ҳаёти, меҳнати, босиб ўтган ижтимоий йўли, дунёқараши, олижаноб фазилатлари жиҳатдан деярли бир даврда улғайиб етишганлиги, коммунистик эътиқодининг шаклланганлиги, хуллас, кўп томонлама, ҳатто ёш жиҳатдан ҳам бир-бирига ниҳоятда яқинлигини кўриш мумкин.

Образ билан актёр ўртасидаги ҳамжиҳатлик, Олим Хўжаевнинг жамиятимизда рўй бераётган ижтимоий ўзгаришларни тўғри ҳис этиши, санъаткор сифатида республикамиз маданияти, миллий театр санъатимизнинг тараққиётида бевосита иштирок этиши, зиёлиларимиз психологиясини яқиндан билиши — саҳнада Комилов тимсолида замондош зиёлиларимизнинг типик образини юксак маҳорат билан яратишга имкон берган. Бу ерда шуни таъкидлаш зарурки, Олим Хўжаевнинг актёрлик санъатигина эмас, балки ҳаётий тажрибаси, теран тафаккури, билими асарда берилган адабий манбани янада чуқурлаштирган. Натижада, санъаткор Комилов образини тор маиший ва миллий доирадан кенг миқёсга олиб чиқиб, унда чин совет кишиларига хос ажойиб фазилатларни гавдалантирган. Шунинг учун ҳам Комилов—Хўжаев саҳнада пайдо бўлганда ўзининг олижаноб ташқи жозибаси билангина эмас, маънавий гўзаллиги билан ҳам кишини мафтун этади.

Олим Хўжаев гарчанд ижобий қаҳрамонлар образининг моҳир яратувчиси сифатида танилган бўлса-да, у турли салбий типларнинг характерини, уларнинг ижтимоий моҳиятини чуқур очиб ташлаш борасида ҳам жиддий изланишлар қилган. «Мешчанлар»даги худбин ва қўрқоқ Петр, «Сепсиз қиз»даги бағритош, такаббур ва олифта Паратов, «Шарқ тонги»даги руҳоний қиёфасида халқимиз қўйнига илондек кириб олган инглиз жосуси Салоҳиддин, «Қутлуғ қон»даги меҳнаткашларнинг қонини канадек сўрган Мирзакаримбой, «Бой ила хизматчи»даги ўз мақсади йўлида ҳар қандай қабиҳликлардан жирканмайдиган Солиҳбой образлари шулар жумласидандир. Айниқса, Яго ва Юлий Цезарь образлари ўзининг чуқурлиги ҳамда оригинал саҳнавий талқини билан ажралиб туради.

Салбий қаҳрамон образини яратиш — Олим Хўжаев учун шунчаки образлар галереясини кўпайтириш ёхуд қандайдир хилма-хиллатиш эмас эди. Санъаткорнинг мақсади инсон ҳаётида мавжуд бўлган ёмонликни, ярамас иллатларни аямай фош этиб, гўзалликни, яхшиликни, адолатни, чинакам инсон табиатига мансуб фазилатларни тарғиб этиш, ўрнатишдир.

Олтмишинчи йилларнинг охири ва етмишинчи йилларнинг биринчи ярмида Олим Хўжаев «Қирол Лир»да Лир, «Инқилоб тонги»да Акбарбой, «Чили фожиаси»да Сальвадор Альенде, «Қуёш ботмасдан олдин»да Матиас Клаус каби йирик образлар яратган. Улар актёр маҳоратининг янги-янги қирраларини очиб, моҳир санъаткор илгари саҳнада гавдалантирган шоҳ образлари қаторидан муносиб ўрин олган. Лир образини юксак маҳорат билан яратганлиги учун санъаткор Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофотига сазовор бўлди.

Олим Хўжаев кино экранида ҳам турли-туман роллар ижро этди. «Ҳамза»да Ҳамза, «Қутлуғ қон»да — Ҳакимбойвачча, «Фарзандлар»да Давронбек, «Улуғбек»да Хўжа Аҳрор, «Фидойи»да Шайх Аббос, «Ибн Сино»да Абдулла сингари йигирмага яқин яратилган образлар шулар жумласидандир. Улар кино санъатининг ривожланишида ҳам муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Олим Хўжаев режиссёр сифатида ҳам узоқ йиллар иш олиб борган. У саҳналаштирган «Бой ила хизматчи» (Ҳамза номли театрда ва Болгариянинг Хасково театрида), «Юрак сирлари», «Май тўкилди» ва «Садоқат» (область театрларида) каби спектакллари ижрочиларнинг маҳоратини оширишда, томошабинларга маънавий ва эстетик завқ бағишлашда катта роль ўйнади.

Шундай қилиб, Олим Хўжаев қирқ беш йилдан ортиқ давр ичида мураккаб изланишлар йўлини босиб ўтиб, ижодий камолотга эришди, ўзбек совет саҳнасининг фахри даражасига кўтарилди. Моҳир санъаткор ўзининг юксак гражданлиги, улкан таланти, мазмундор ва баракали ижоди, ўзбек театри саҳнасида реалистик принципларнинг қарор топишида ғоят катта ҳисса қўшганлиги учун 1959 йилда «СССР халқ артисти» деган фахрли унвонга сазовор бўлди.

Халқимиз ўзининг севимли санъаткорига катта ишонч билдириб, уни 1963 йилдан бошлаб тўрт маротаба Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайлади. 1962 йилдан то умрининг охиригача Олим Хўжаев Ўзбекистон Театр жамиятининг раиси сифатида узлуксиз иш олиб борди. У 1963 йилдан буён адабиёт ва санъат соҳаси бўйича Ленин ва СССР Давлат мукофоти Комитети Президиумининг аъзоси эди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Олим Хўжаевнинг театр санъати соҳасидаги катта хизматларини юксак баҳолаб уни Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ва икки марта Ҳурмат Белгиси орденлари ва медаллари билан тақдирлади.

Олим Хўжаев ижодий маҳорат чўққисига эришган даврида, ижодининг энг гуллаган фаслида 67 ёшида дунёдан ўтди. Лекин унинг театримиз санъатида, киноленталарда қолдирган тарихий изи сира ўчмайди, унинг баркамол ижоди ёш талантлар учун намуна бўлиб хизмат қилади.

Ф. ЖЎРАЕВ,
санъатшунослик кандидати.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

15—21 ДЕКАБРЬ

15 ДЕКАБРЬ

ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильм. 10.50 — Ҳайвонот оламида. 11.50 — Сюита. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Онамларнинг мактаби. 16.25— Звёздочёт. 17.10 — Гитарачи А. Фраучи ижро этади. 17.30— Объектив. 18.00 — Концерт. 18.35 — Биз БАМни қураяпмиз. 19.05 — Мультфильмлар. 19.35 — КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оламиз. 20.05— Оддий одам. Спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — А. В. Нежданова уйида. 23.25 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

10.20 — Табиатда сув. 10.40 — Денгиз шамоли. Фильм. 11.30 — Табиатшуносликдан ўқув кўрсатуви. 11.50 — Ёз ёмғири. Бадиий фильм. 18.00 — Қувноқлар даврасида. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Бизнинг интервью. 19.30 —Ахборот. 19.45 — Нон. Фильм. 20.00 —Салом, Зулфия. 20.30 — Ахборот. 20.50 — М. Қори Ёқубов. Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Алангали йўллар. Бадиий фильм. 1-серия. 23.15 — Оламда нима гап?

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Қизиқарли математика. 20.55— Реклама. 21.15 — Синов йилларида. Фильм. 21.55 — Ҳайвонот оламида.

16 ДЕКАБРЬ

СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильм. 10.30 — Спектакль. 11.55 — Концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм 15.50 — Жонажон табиат. 16.10 — Бу менинг қалбимда эди. 17.15 — Россиянинг ташқи сиёсати тарихидан. 17.35 — Қиш эскизи. 17.45 — Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 18.00 «Известия» газетаси соврини учун хоккей бўйича халқаро турнир. ЧССР — Швеция. Танаффус пайтида Дунё воқеалари. 20.30 — Фан оламида. 21.00 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 —Хоккей «Известия» газетаси соврини учун халқаро турнир. СССР— Финляндия терма командалари. Танаффус пайтида Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ўз орбитангни топ. Фильм. 12.30 — К. Яшин драматург. 13.00 —Алангали йўллар. Бадиий фильм. 1-серия. 17.55 — Сўз кетидан сўз келар. 18.15 — Камалак. 18.45 — В. С. Митрофанов хотираси соврини учун сузиш бўйича мусобақалар. 19.10 — Миллионлар ленинча университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод гулшани. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Чорвачилик зарбдор фронт. 22.20 — Алангали йўллар. Бадиий фильм. 2-серия.

II

20.05 — Янгил[illegible]ар. 20.25 — Назарий механика. 21.25 —Она шаҳрим Тошкентим. 21.55—В. Гюго. «Қиролнинг дилхуши». Театр.

17 ДЕКАБРЬ

ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Кичик спортчининг катта майдони. 10.35— Хазина. Бадиий фильм. 12.05— Концерт. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.45 — Мураббий. 16.15 — Рус тили. 16.45—Горнчилар, қаердасиз! 17.15 — Золушка балетидан саҳналар. 17.25 — Ҳужжатли фильм. 18.30 — Биз БАМни қураяпмиз. 19.00 — Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оламиз. 21.30— Время. 22.05 —Останкино концерткино студиясида ёзувчи Н. Грибачёв билан учрашув. 23.35 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Ботаникадан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Халқ депутати. 12.30 — Ботаникадан ўқув кўрсатуви. 13.00 — Алангали йўллар. Бадиий фильм. 2-серия. 14.15 — Ҳужжатли фильм. 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.40 — Жонажон ўлка. 19.10—КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съездига лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шеърият билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Рояль олдидаги суҳбатлар. 21.30 — Время. 22.05 — Алангали йўллар. Бадиий фильм. 3-серия. 23.10 — Оламда нима гап.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Француз тили. 20.55 — Физика. 21.55 — Транспорт ва йўловчи. 21.25 — Ҳамиша йўлда. Фильм.

18 ДЕКАБРЬ

ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горнчилар, қаердасиз! 10.35 — Киносаёҳатчилар клуби. 11.35 — Шимол халқлари артистларининг концерти. 12.15 ва 15.00 —Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00—Людвиг Ван Бетховен. 16.35 —Шахмат мактаби. 17.15 — Концерт. 18.15— Миллионлар ленинча университети. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультфильм. 19.40 — Катталар учун контрол иш. 20.25 — Театр ва давр. 21.30— Время. 22.00 — «Известия» газетаси соврини учун хоккей бўйича Халқаро турнир. СССР —Чехословакия. Танаффус пайтида Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Жамиятшуносликдан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Болалар учун концерт. 12.30 —Ишлаб чиқаришнинг социалистик усули. 13.00 — Дастлабки пионер гулханларининг алангаси. 13.30 — Алангали йўллар. Бадиий фильм. 3-серия. 18.20 — Мультфильмлар. 18.45 — Ёшлик. 19.15 — Ўзбекистон нашриёти КПСС XXVI съездига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ғазал оқшоми. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Турмуш ва маданият. 22.30 — Алангали йўллар. Бадиий фильм, 4-серия.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Инглиз тили. 20.55 — Химия. 21.55 — КПСС XXVI съездига — зарбдор меҳнатимиз.

19 ДЕКАБРЬ

ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Моҳир қўллар. 10.35 — Совет Иттифоқи элчиси. Бадиий фильм. 12.05 — В. Ковтун ижро этади. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.25 — Совет шоирларининг шеърлари. 17.00 — Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 17.10 — Болалар учун спорт программаси. 18.10 — Москва ва москваликлар. 18.30 — Халқ ижодиёти. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — КПСС XXVI съезди шарафига. 20.35 — Концерт. 20.40 — С. А. Яковлев. Авиаконструктор ёзувлари. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. Танаффус пайтида Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Фонарик. 12.30 — В. Маяковский сатираси. 13.00 — Алангали йўллар. Бадиий фильм. 4-серия. 14.05—Замандас. 18.20 — Болалар учун фильм. 18.40 — Ёшлик. 19.00—Ахборот. 19.15— КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съездига лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида. 19.35 — КПСС XXVI съездига бағишланган иттифоқдош республикалар телевизион фестивали. 20.30 — Ахборот. 20.50— Фестивалнинг давоми. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — О. Генри. «Олижаноб товламачилар». Театр.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Немис тили. 20.55 — Яхши кайфият хизмати. 21.25 — Ҳужжатли фильм.

20 ДЕКАБРЬ

ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — С. Туликов қўшиқлари мавзуига ёзилган фантазия. 10.15 — АБВГДейка. 10.45 — Ота-оналар сизлар учун. 11.15 —Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.45 — Жаҳон халқлари ижоди. 12.15 — Москвичка. 13.30 — Спортлото. 13.45 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 14.35 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 15.20 — Дунё воқеалари. 15.35 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 16.35 — Москва Олимпиадаси юлдузлари. 17.35 — «Известия» газетаси соврини учун хоккей бўйича халқаро турнир. Финляндия—ЧССР. 18.15 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 18.45— Дўстлар ўртоқлар ҳақида. Бадиий фильм. 1-серия. 20.00 — «Известия» газетаси соврини учун хоккей бўйича халқаро турнир. СССР—Швеция терма командалари. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. СССР—Швеция командалари мусобақасининг давоми. 22.40 — Оқшом тароналари. 23.20 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

I

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Миниатюралар театри. 11.00— Сиҳат саломатлик. 11.30 —Муаммолар ва изланишлар. 12.10 — Концерт. 12.45 — «Семурғ». Бадиий фильм. 13.55 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 14.25 — Ўзбекистон спорти. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Санъат ғунчалари. 19.00 — Табиатга муҳаббат. 19.30 — Ахборот. 19.45—Ориф Қосимов қўшиқлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ориф Қосимов қўшиқларининг давоми. 21.30 — Время. 22.05 —Тожик дўстлар, катта меҳнат ғалабангиз билан!

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.45 — Душанба кўрсатувлари.

21 ДЕКАБРЬ

ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.05 — Концерт. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Здоровье. 12:45 — Тонги почта. 13.15 — Кино шарҳи. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Музикали киоск. 15.00 — Таваккалчилик стратегияси. Бадиий фильм. 2-серия. 16.15 — Ҳужжатли фильм. 16.35 — Халқаро панорама. 17.30 — Концерт. 17.55 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.55 — Дўстлар, ўртоқлар ҳақида. Бадиий фильм. 2-серия. 20.00 — «Известия» газетаси соврини учун хоккей бўйича халқаро турнир. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей бўйича халқаро турнирнинг давоми. 22.55 — Концерт. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Театр учрашувлари. 11.40—Болалар учун фильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 —Алангали сўқмоқлар. Бадиий фильм. 14.20 — Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи заллари бўйлаб. 14.50 — Реклама. 18.20 — Звёздочка. 19.00 — Юлдузча. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Миниатюралар театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Кинокўрсатув. 23.05 — Санъат кўчага чиқмоқда. Телефильм.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

МЕҲНАТ КИШИСИНИ ШАРАФЛАБ

Бугундан бошлаб 15 кун давомида М. Турғунбоева номидаги Ўзбекистон Давлат «Баҳор» рақс ансамбли областимизнинг лабзи ҳалол, аҳдига вафодор меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатади. Биринчи бўлиб «Баҳор» концерт залига Оҳангарон районининг илғор чорвадорлари, тажрибали сабзавоткорлари меҳмон бўлиб келишади. Санъаткорлар уларни нон-туз билан кутиб оладилар. Қишлоқ меҳнаткашлари КПСС XXVI ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездларини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида қўлга киритаётган ютуқлар ҳақида санъаткорларга сўзлаб берадилар. Шундан сўнг катта программада концерт бошланади.

— Программамиз ўзбек ва қардош халқларнинг рақсларидан ва қўшиқларидан тузилган, — деди биз билан суҳбатда «Баҳор» ансамблининг бадиий раҳбари, республика халқ артисти Қундуз Миркаримова. — Қишлоқ меҳнаткашлари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Ҳайрулла Лутфуллаев ва бошқа хушовоз хонандалар ижросида лирик қўшиқ тинглайдилар. Насиба Мадраҳимова, Ўғилой Саидова, Маъмура Эргашева каби раққосалар ижросида жозибали рақсларни томоша қиладилар. СССР Давлат мукофоти лауреатлари Қаҳрамон Дадаев, Бахтиёр Алиевларнинг чиқишлари барчада катта қизиқиш уйғотади.

Оҳангаронликларга маданий хизмат кўрсатилгач, ансамбль қатнашчилари Бекобод райони пахтакорлари ҳузурида бўлишади. «Баҳор» овози Зафар посёлкасидаги маданият саройи саҳнасидан янграйди. Ансамблнинг қишлоқ меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатиш плани шундай тузилганки, бир кун муайян район меҳнаткашлари пойтахтда меҳмон бўладилар, иккинчи куни эса ансамбль қатнашчилари бошқа район марказида бўладилар. Ана шу йўсинда областдаги барча қишлоқ районлари деҳқонлари ва чорвадорларига намунали маданий хизмат кўрсатилади.

Шубҳасиз, «Баҳор» ансамбли санъаткорларининг ушбу ҳиммати ўнинчи беш йиллик план ва топшириқларини муддатидан илгари, ортиғи билан бажарган областимиз қишлоқ хўжалиги илғорларини янги беш йилликда улкан зафарларга ундайди.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ФАКТ ВА ШАРҲ

ТОШКЕНТДА ЕР СИЛКИНИШЛАРИ

ТОШКЕНТ. 11 декабрь. (ТАСС). Бугун Москва вақти билан соат 17.35 минутда сейсмик станциялар Ўзбекистон территориясида ер қимирлашини қайд этдилар. Зилзиланинг эпицентри Тошкентдан 30 километр чамаси ғарбда чўл жойдадир. Силкиниш кучи эпицентрда 7 баллга етди. Тошкентда силкиниш кучи 6 баллдан зиёд бўлди. Андижонда 4, Самарқандда 3 баллгача етди.

Дастлабки маълумотларга кўра зилзила оқибатида талофат кўрилмаган.

Мухбиримиз ТАСС хабарини шарҳлаб беришни «Тошкент» марказий сейсмик станцияси мудири, физика-математика фанлари доктори В. И. УЛОМОВдан илтимос қилди.

— Эпицентр Калинин райониДаги «Назарбек» посёлкасига яқин жойлашганлиги учун бу ерда силкиниш нисбатан кучлироқ сезилган. Посёлкадаги капитал қурилишларга зиён етмади. Айрим шахсий сектор қурилишларида деворлар ёрилган, сувоқ кўчган, дераза ойналари синган.

Зилзила ўчоғи ер юзасидан 20 километр чуқурликка жойлашган. Сейсмик станциялар зилзиладан сўнг ўндан ортиқ такрорий силкинишларни қайд этди. Буларнинг энг кучлиси зилзиладан бир соатдан сўнг бўлиб ўтган. Силкиниш кучи Тошкентда 3 баллга етди.

Сейсмология институти олимлари ва мутахассислари зилзила эпицентрини бориб кўрдилар. Зилзила натижаси ва табиати ўрганилмоқда.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

● БАДИИЙ ГИМНАСТИКА. Тошкентлик 15 ёшли гимнастикачи Венера Зарипова Москвада ўтказилган халқаро турнирда муваффақият қозонди. У машқларни назокат ва маҳорат билан ижро этиб, мухлислар эътиборини қозонди. Спортчимиз «Советская женщина» журналининг соврини учун ўтказилган турнирда 6 ўринни эгаллади. Мусобақаларда Совет Иттифоқи гимнастикачилари билан бирга Румыния, Венгрия, Чехословакия, Испания, Швеция спортчилари ҳам иштирок этдилар.

● ЭРКИН КУРАШ. Самарқанд шаҳар ижроия комитети таъсис этган соврин учун Ўрта Осиё республикалари ва РСФСРдан 200 дан ортиқ эркин кураш устаси гиламга тушди. Вазн категориялари бўйича 10 ғолибнинг 6 таси республикамиз вакиллари эканлиги, айниқса, қувонарлидир. 48 килограммгача вазнлилар категориясида ангренлик В. Ли, 90 килограммгача вазнлилар бахсида тошкентлик Н. Трунов 100 килограммгача вазн категориясида тошкентлик Р. Шахмаевлар Ҳурмат шоҳсупасининг юқори поғонасига кўтарилдилар.

● ФУТБОЛ. Тошкентдаги Чиғатой спорт базасида Ҳосил байрамига бағишланган анъанавий тўққизинчи турнир ниҳоясига етди. Унда ихтисослаштирилган болалар ва ўсмирлар футбол мактабининг ўқувчилари ўзаро куч синашишди. Грузия ёш чарм тўп усталари мусобақа ғолиби бўлдилар. Арманистонлик ёшлар иккинчи, қозоғистонлик ўсмирлар эса учинчи ўринни эгаллашди.

Редактор ўринбосари
С. МУСАЕВ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 10.05 — Гимнастика. 10.30 — Моҳир қўллар. 11.00 — Концерт. 11.30— Ота-оналар, Сизлар учун. 12.00 — Ёзувчи Прем Чан туғилган куннинг юз йиллигига. 12.30 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 13.00 — Спортлото. 13.15 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 13.45 — Ҳужжатли фильм. 15.00 — Эрмитаж. 15.30 — Дунё воқеалари. 15.45 — Рикки-Тикки-Тави. Бадиий фильм. 17.00 — Ҳужжатли фильм. 17.25 — Москва Олимпиадаси юлдузлари. 18.25 — Фан ва техника. 18.35 — Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 19.05— Ҳайвонот оламида. 20.05 — «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчи Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати. 20.50 — «Московские новости» газетасининг соврини учун фигурали учиш бўйича Халқаро мусобақалар. 21.30 — Время. 22.15 — Концерт. 23.00 — Фигурали учиш бўйича Халқаро мусобақанинг давоми. 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Сўз кетидан сўз келар. 10.30 —Концерт. 11.00 — Миниатюралар театри. 11.45 — Коммунистлар ҳақида ҳикоялар. 11.55 — Концерт. 12.55 — Тиниқ булоқ. Бадиий фильм. 14.00— Ота-оналар учун консультация. 18.20 — Фильм-концерт. 18.45 — Кинопублицист экрани. 19.30 — Ахборот. 19.45— Ўзбекистон бадиий кўргазмалари заллари бўйлаб. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ҳуррият Исроилова куйлайди. 21.30 — Время. 22.15 — Қўшиқ ёзувчи шоирлар.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.25 — Душанба кўрсатувлари.

●

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—13/XII да **Келинлар қўзғолони** (12.00), **Ғариблар** (18.30). 14/XII да **Нодирабегим** (11.00), **Абу Али ибн Сино** (19.30).

Калинин район партия комитети ва район ижроия комитети район ижроия комитети раисининг ўринбосари Н. М. Саидовга отаси, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, пенсионер

Мавлон САИДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь —334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645. саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиш — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 02433 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Б. 1750.